

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΕΛΛΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἐκδίδεται κατὰ Τετάρτην

Ἰδιοκτῆτης Γ. ΚΑΤΣΕΔΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	ΓΡΑΦΕΙΟΝ	ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ
Ἐσωτερικοῦ ἔτησιως Δρ. 20	ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ	Ὁ στίχος τῶν 11 στειμῶν λεπτὰ 50.
Ἐξωτερικοῦ " Φρ. 20	Ὀδὸς Σταδίου 54	Δι' ἄνω τῶν 20 στίχων κατ' ἀποκοπήν.
Ἐκαστον φύλλον λεπτὰ 50	Τηλέφωνον ἀριθμὸς 131	

ΕΤΟΣ Α'.

Τετάρτη τῆ 4 Δεκεμβρίου 1902

ΑΡΙΘ. 1.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ χρηματιστήριον. — Ὁ σκοπὸς τῆς «Οικονομικῆς Ἑλλάδος». — Ἀνάγκη νὰ γνωρίσωμεν τὴν Ἑλλάδα, ὑπὸ Λ. Α. Κορομηλά. — Πόθεν ἢ ἀπὸ τίνος τοῦ Χρηματιστηρίου, ὑπὸ Γ. Κατσέδιδου — Τὰ κράτη τοῦ Αἰμου. — Οἰκονομικαὶ εἰδήσεις ἐξωτερικοῦ. — Ἐξωτερικὰ χρηματιστήρια. — Μέρος ἐμπορικῶν. Ἀνταποκρίσεις ἐκ Λαρίσης, Βόλου, Σύρου, Ἀμφοπόλεως, — Δελτίον οἰνολογικῶν. — Ἡ Σταφίς ἐν Ἀγγλίᾳ (ἀνταπόκρ. ἐκ Λονδίνου). — Διάφοροι εἰδήσεις. **Πίνακες.** — Αἱ Τράπεζαι. — Ἐξέτασις Νομίσματα. — Ἐξέτασις χρηματιστηρίων. — Τὸ συναλλάγμα. — Ἡ σταφίς. — Τὸ χρηματιστήριον Ἀθηνῶν.

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

4 Δεκεμβρίου 1902

Τὸ χρηματιστήριον ἐξακολουθεῖ, κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας, νὰ ρυθμίζει τὴν ποσείαν τοῦ ἀναλόγου τῆς ἐπικρατούσης ἰδέας περὶ τῆς σταθερότητος ἢ μὴ τῆς κυβερνήσεως. Ὅταν κατισχύουν αἱ φήμες περὶ πλεονοφηρίας τῶν κυβερνητικῶν βουλευτικῶν βουλοῦνται αἱ μετοχαὶ ἰδίως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐπομένως ἀσθενέστερον καὶ τῶν ἄλλων ἀξιών. Ὃταν διαδίδεται ὅτι ἡ συμμαχικὴ ἀντιπολίτευσις διαθέσει περισσοτέρας ψήφους ὑποχωροῦν. Κατὰ τὰς 3-4 τελευταίας ἡμέρας φαίνεται ὅτι οἱ χρηματισταὶ ἀποκλίνουσιν ὑπὲρ τῆς πρώτης πιθανότητος καὶ διὰ τοῦτο αἱ τιμαὶ εἰνε μᾶλλον στετηγμέναι. Ἐκείνο τὸ ὅποιον φοβεῖται ὁ κόσμος τῶν ἐργασιῶν εἶνε μήπως ἐπέλθῃ ἰσοψηφία, ἢ περίπου, καὶ ἐπιφανῆ ἀφῆρη τὸ φάσμα τῆς διαλύσεως καὶ βυθισθῇ πάλιν ὁ τόπος εἰς τὸ πέλαγος νέων ἐκλογῶν. Τοῦτο θὰ ἦτο πράγματι ἡ χειρότερα λύσις, τὴν ὅποιαν πάντες ἀπεύχονται, ἐκτὸς βεβαίως τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος. Γενικὴ ἰδέα κρατεῖ ὅτι πρέπει νὰ βῇ ὁ τόπος ἥσυχος εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ καὶ τὰ παραγωγικὰ ἔργα τοῦ, καὶ τότε μόνον θὰ ἐνισχυθῇ ἡ παραγωγή ὅταν ἐκλείψῃ ὁ πολιτικὸς σάλος.

Σήμερον αἱ μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης περιτρέπονται εἰς τὰς 3775-3780. — Αἱ τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν εἰς τὰ 163 1/4-165. — Αἱ μετοχαὶ τῆς Βιομηχανικῆς Τραπέζης ἐξακολουθοῦσιν διατηροῦσαι τὴν ὑψώσιν των, τὴν προσέθεσαν ἐκ λόγου ὅλων εἰδικῶν, δηλαδὴ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν δύο ἰσχυρῶν ομάδων, αἰτίνας διεκδικοῦσι τὴν ἐπικράτησιν κατὰ τὴν προσεχῆ Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Μαρτίου. Διὰ δευτέραν φοράν παύεται ἡ τύχη τῆς Τραπέζης ταύτης, καὶ ἡ ἔκβασίς περὶ τῶν προσώπων τῆς διοικήσεως αὐτῆς κρῖνεται ἐκ τῆς καταμετρήσεως τῶν ψήφων. Κατὰ τὰ λεγόμενα, ἡ πρόφικς εἶνε ἀδύνατος ἀκόμη τὴν ὥραν ταύτην, τὴν δὲ ἀπόκλισιν τῆς πλάστιγγος θέλει δώσει ὁ μέγας ὄγκος τῶν μετοχῶν τοῦ πρό ἐνός ἔτους ἀποβιβάσαντος συμβούλου καὶ μεγάλου μετοχοῦ, τῶν ὁποίων ἡ διάθεσις εἶνε ἄγνωστον ἀκόμη πῶς θὰ προτεθῇ. Σήμερον αἱ μετοχαὶ αὗται τιμῶνται περὶ τὰ 166 1/4. Αἱ ἄλλαι μετοχαὶ μένουσι περίπου εἰς τὰς τιμὰς τοῦ χρηματιστικοῦ μας πίνακος.

Ἡ ἐκκαθάρισις προχωρεῖ μετὰ τινος δυσχερείας, ἕνεκα τῶν μεγάλων σχετικῶς πωλήσεων τοῦ λήξαντος μηνός. Ὁ τόκος τῆς μεταφορᾶς ἐν τῇ ἀγορᾷ εἶνε περὶ τὰ 7 1/2%. Αἱ τράπεζαι δανείζουσι πρὸς 7 1/2% ἐπὶ ἐνεγύρωσι τίτλων, πλὴν τῆς Ἰονικῆς πρὸς 6 1/2% καὶ τῆς Ἐθνικῆς πρὸς 5 1/2%.

Ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος εἶνε σήμερον ἀκόμη χαμηλοτέρα. Αἱ Τράπεζαι πωλοῦσι φράγκα ὄψεως 163 1/2. Διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Νοεμβρίου πωλοῦνται φράγκα πρὸς 162 3/4. Ἀναλόγως δὲ καὶ διὰ τὰς παραδόσεις Δεκεμβρίου καὶ Ἰανουαρίου, ἦτοι 163 1/4 καὶ 163 1/2. Ἡ τάσις μᾶλλον χαλαρά.

Τράπεζα Μιτυλήνης.

Διευθυντῆς τοῦ ἐνταῦθα ὑποκαταστήματος ὡς καὶ τοῦ ἐν Πειραιεὶ τῆς Τραπέζης Μιτυλήνης διορίσθη ὁ κ. Ν. Σέρμπος, ἀλλοτὸς ὑποδιευθυντῆς τοῦ ἐν Ὁδησῶν ὑποκαταστήματος τοῦ Crédit Lyonnais. Συγχαίρομεν τὴν Τράπεζαν Μιτυλήνης διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιοῦτου ἱκανωτάτου καὶ δεδοκιμασμένου διευθυντοῦ, καταλληλοτάτου διὰ τὴν θέσιν ταύτην.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΣΥΓΓΡΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ & Σ^{ΑΕ}

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 54

Προεξοφλήσεις. — Καταθέσεις. — Συνάλλαγμα. — Ἐκτελέσεις πάσης διαταγῆς ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ. — Εἰσπραξὲς συναλλαγμασεκῶν.

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἀντιπροσωπεῖται. — Πωλήσεις διὰ λαγαρισμῶν. — Πωλήσεις ἐπὶ προμηθείᾳ. — Ἐκτελέσεις πάσης παραγγελίας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπὶ ἐγχωρίων προϊόντων. — Πρακτορεῖα εἰς τὰ κεντρικώτερα ἐπαρχικὰ μέρη παραγωγῆς ἐπιτοπίων προϊόντων.

ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΑΙ

	Ἐθνικὴ — Ἰονικὴ — Ἀθηνῶν		
	31 Ὀκτωβρίου 1902	31 Σεπτεμβρίου 1902	31 Ὀκτωβρίου 1901
Μεταλλινὸν (ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἐξωτερικῶ) ...	Ἐκατομμύρια 13	Ἐκατομμύρια 12.7	Ἐκατομμύρια 13.8
Κυκλοφορία Γραμματίων	149.1	151	145.8
Καταθέσεις (ιδιωτῶν)	109	108.9	101.9
ὁμοίως (Δημοσίου καὶ Δ. Οἰκ. Ε.)	15.2	17.1	19.3
Προεξοφλήσεις	48.1	50.6	47.6
Δάνεια καὶ ἀν. λ/σμοὶ ἐπὶ ἐνεχύρῳ	48.5	46.7	41

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1902.

Ο ΣΚΟΠΟΣ

ΤΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὅτι ἡ χώρα ἡμῶν εἰσῆλθε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς νέαν περίοδον οἰκονομικῆς ζωῆς εἶνε ἀναμφισβήτητον, ὁμολογεῖται δὲ παρὰ φίλων καὶ ἐχθρῶν αὐτῆς. Αἱ γνώμαι δὲ ξένων, ἐπίσημον θέσιν κατεχόντων ἐν Ἀθήναις, ὁμοθημαδῶν ἐκύρωσαν τὸ γεγονός. Ἄλλως δὲ ὑπάρχουσι καὶ πραγματικώτεροι ἀποδείξεις· καλλιέργεια μᾶλλον ἐντεταμένη βιομηχανικῶν φυτῶν, ἀμελῶς ἀσκουμένην πρὶν, ἔλαβεν ἐπ' ἐσχάτων νέαν ὄθησιν· ἐταιρεῖαι γεωργικαὶ συνεστήθησαν· ἡ οἰνοποιία κάμνει διαρκῶς προόδους ἐν τῇ παραγωγῇ καὶ τῇ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καταναλώσει· νέαι βιομηχανίαι, ἀσθενῶς ἀρχόμεναι, κατορθοῦσι βαθμηδὸν νὰ ἐδραιωθῶσι, κτλ. Τὸ γενικὸν σύνθημα τῶν πολιτευόμενων ἐγένετο ἀπὸ τινος: Ἡ ἐνίσχυσις τῆς παραγωγῆς, ἀπήχησις ἰσχυροτάτη τῆς κοινῆς γνώμης ὅλου τοῦ ἔθνους.

Μία κοινὴ κραυγὴ ἐργασθῶμεν ἀκούεται πανταχόθεν. Ἄρκοῦν οἱ λόγοι, ἀρκοῦν αἱ ἀγορεύσεις, ἀρκοῦν τὰ ἄρθρα, ἀρκοῦν τὰ προγράμματα, ἀρκοῦν οἱ διθύραμβοι, ἀρκοῦν αἱ πολιτειακαὶ θεωρίαι:

ΕΡΓΑΣΘΩΜΕΝ.

Τὸ ἔθνος διψᾷ τὴν ἐργασίαν. Μόνον ὁ μὴ θέλων νὰ ἴδῃ δὲν βλέπει αὐτὴν τὴν μεγάλην ἀνυπομονησίαν, τὴν μεγάλην ὀρμὴν πρὸς τὴν παραγωγὴν, τὴν ἀποταμίευσιν, τὸν πλοῦτον, Ἄν δὲ ἔλειπεν οἰαδῆποτε ἄλλοι ἐνδείξεις, θὰ ἤρκει αὐτὴ καὶ μόνη ἡ ὀγκουμένη μετανάστευσις ἐν' ἀποδείξει ὅτι ὁ λαὸς μας ὀργᾷ πρὸς ἐργασίαν καὶ ἀπόκτησιν πλοῦτου, φεύγουν δ' ἐξ Ἑλλάδος οἱ μᾶλλον ὀρμητικοὶ καὶ ἀνυπόμονοι ὄχι διότι δὲν εὐρίσκουν ἐν αὐτῇ τὸν ἄρτον των, ἀλλὰ διότι βιάζονται νὰ ποκτῆσῃσι χρήματα πολλά.

Ἐχομεν ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν ὅτι νέα οἰκονομικὴ περίοδος ἀρχεται διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἧς σημεῖον ἐνάρξεως δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ ἀτυχὲς 1897.

Φρονοῦμεν ὅτι ὄργανα, ὡς ἡ Οἰκονομικὴ Ἑλλάς, δύναται ἐπωφελῶς νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν τοιαύτην ῥοπὴν τοῦ ἔθνους, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεχειρήσαμεν τὴν ἐκδοσὴν του. Θὰ εἶνε φύλλον πρὸ παντὸς ἀμερόληπτον καὶ ἀντικειμενικόν. Θὰ προσπαθῇ νὰ διαφωτίζη πᾶν οἰκονομικὸν ἢ ἐμπορικὸν ζήτημα, μὴ λαμβάνον οὐδὲν ἄλλο ὑπ' ὄψιν ἢ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, μακρὰν πάσης προσωποληψίας ἢ συμπαθείας. Θὰ εἶνε κυρίως φύλλον πληροφοριῶν, τοῦ ὁποῦοιου κυριώτερον ἔργον θὰ ἦ νὰ φέρῃ εἰς ἐπικοινωνίαν τοὺς Ἑλληνας παραγωγούς μετὰ τῶν καταναλωτῶν, ξένων ἢ ἐντοπίων. Θὰ παρακολουθῇ μετὰ ἰδιαιτέρας φροντίδος καὶ πολλῆς προσοχῆς τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον τῶν ἄλλων κρατῶν τοῦ Αἴμου. Θὰ δίδῃ συντόμους μὲν ἀλλὰ θετικὰς καὶ ἐπαρκεῖς πληροφορίας περὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ χρηματιστικῶν γεγονότων τοῦ μεγάλου ἐξωτερικοῦ κόσμου. Θὰ διαφωτίζη, ὄχι χάριν τῶν ὀλίγων εἰδικῶν καὶ μεμνημένων, ἀλλὰ χάριν τῶν πολλῶν μὴ εἰδικῶν καὶ ἐντελῶς ἀδαῶν, πᾶν οἰκονομικὸν ζήτημα, προσπαθοῦν νὰ καταστήσῃ αὐτὸ εὐληπτον εἰς ὅλους.

Τὰ οἰκονομικὰ θέματα δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται, ὡς ἄλλοτε, προσωρισμένα δι' ὀλίγους μόνον σοφοὺς ἢ σχολαστικούς. Τὰ ζητήματα ταῦτα, ἀφορῶντα τὸ συμφέρον ἐνὸς ἐκάστου πολίτου ζωτικώτερον ἢ πᾶν ἄλλο ζήτημα, πρέπει νὰ ἀναλύωνται καὶ νὰ γράφωνται οὕτω, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ τέρπηται ἀναγινώσκων τὰ περὶ τούτων, ὡς τέρπεται διεξερχόμενος μίαν θεατρικὴν ἐπιφυλλίδα ἢ ἐν καλὸν χρονογράφημα.

Αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ ἡμέτερον ἰδανικόν. Θὰ λογισθῶμεν δὲ εὐτυχεῖς, ἀν, πλησίον εἰς τὰ ἄλλα ἀξιόλογα φύλλα, καθημερινὰ τε καὶ περιοδικά, τὰ πραγματευόμενα οἰκονομικὰ θέματα, δυνηθῶμεν νὰ συνεισφέρωμεν καὶ ἡμεῖς θετικόν τι καλόν.

ΑΝΑΓΚΗ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΩΜΕΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἄγνοῶ ἂν ἢ ἐκ τῶν προσφάτων ἐκλογῶν προσληθῆσα Βουλὴ θὰ ἐγκαινίσῃ νέας ὁδοὺς ἐργασίας καὶ ἂν μετὰ μείζονος ἀγάπης ἢ αἰ προηγούμεναι θ' ἀσχοληθῆ εἰς ζητήματα ἀμέσως σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἐπίρρωσιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων καὶ τοῦ πλούτου τῆς Χώρας. Τόσον πολλὰ καὶ τόσον σπουδαῖα εἶνε τὰ θέματα, τὰ ἀξιοῦντα σύντονον ἡμῶν τὴν ἀντίληψιν—ἀπὸ τοῦ ἰσοζυγίου τοῦ προσεχοῦς Προϋπολογισμοῦ, ὅπερ ἄνευ γενναίων ἐγχειρήσεων θ' ἀποβῆ προβληματικόν, μέχρι τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἀρτιωτέραν τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν δυνάμεων κατάρτισιν, εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς δικαστικῆς Ἐξουσίας καὶ τῆς Δημοσίου Ἀσφαλείας, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας καὶ τῆς διεθνoῦς ἡμῶν συγκοινωνίας, τὴν ἀπὸ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας βαθμιαίαν ἡμῶν ἀπολύτρωσιν—ὥστε ἐπιβάλλεται τῇ νέᾳ Βουλῇ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς τετριμμένας μεθόδους, νὰ λάβῃ ἀλλοίαν τῶν καθηκόντων αὐτῆς ἔννοιαν καὶ ν' ἀποδυθῆ ὅλη ψυχῇ εἰς τὸ βαρὺ αὐτῆς ἔργον.

Οἱ ξένοι δημοσιολόγοι ἀποροῦσι διὰ τὸ συνήθως ἄκαρπον τῶν βουλευτικῶν ἡμῶν Συνόδων, αἰτινες ἀποροφῶνται ὁλόκληροι ἐκ τῆς λεγομένης Πολιτικῆς, θεωροῦσαι ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὸν προορισμὸν τῶν ἂν ἐψήφισαν τὸν Προϋπολογισμὸν πρὶν ἢ παρέλθῃ τὸ ἡμισυ τοῦ ἔτους καὶ ἂν συνεζήτησαν τινὰ νομοθετήματα στενωῶς πρὸς τὴν πολιτικὴν συνδεόμενα. Δὲν εἴμεθα τὸ μόνον Κράτος καθ' οὐ δύναται νὰ λεχθῆ τοῦτο. Ἀπὸ πολλῶν ἔτων τὰ εὐρωπαϊκὰ κοινοβούλια ζῶσι συχνότατα ἐν κωλυσιεργίᾳ, κατατρίβοντα τὸν χρόνον αὐτῶν εἰς ἀγῶνας ὄχι μόνον μηδὲν ἀγαθὸν προσπορίζοντας τοῖς λαοῖς, οὐς ἐκπροσωποῦσι, ἀλλὰ καὶ πολυειδῶς ζημιοῦντας αὐτούς. Παρ' ἡμῖν, τὸ ἄγονον τῶν βουλευτικῶν συνόδων ἐπιτείνεται καὶ διὰ τὸ βραχυχρόνιον τῆς διαρκείας τῶν. Πρὸς τούτοις ὁ κανονισμὸς τοῦ νομοθετικοῦ ἡμῶν σώματος ἀποτρέπει—πλὴν ὀλίγων ἐξαιρέσεων—τούς καὶ δι' ἄλλους λόγους πολυασχόλους βουλευτὰς ἀπὸ πρακτικῶν ἐρευνῶν καὶ τῆς ἐμβριθoῦς τῶν νομοσχεδίων μελέτης.

Τὰ πάντα δ' ἀναμένομεν ἐκ τῆς κυβερνητικῆς πρωτοβουλίας. Ἄλλ' οἱ Ὑπουργοὶ ἡμῶν εἶνε ἀπορίας ἄξιον πῶς ἐπαρκοῦσι καὶ εἰς τὴν τρέχουσαν ὑπηρεσίαν ἀκόμη. Τόσον πτωχὸς εἶνε ὁ ὄργανισμὸς τῶν Ὑπουργείων ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν ἀκατάσχετον πολυγραφίαν, τὴν προσερχομένην ἐξ ἄκρως συγκεντρωτικοῦ πνεύματος καὶ πλημμελεστάτου διοικητικοῦ συστήματος, ὥστε ὁλόκληρος ἡ ροπὴ τῆς ἐσκωριασμένης μηχανῆς ἀπολῆγει εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὑπόχρεων ὄντα ν' ἀντιμετωπίσῃ καὶ τὰ ἐλάχιστα προβλήματα καὶ τὰς ἀσημαντοτάτας λεπτομερείας. Ἀλλαγῆ αἰ κυβερνήσεις προσφεύγουσιν ἐνίοτε εἰς εἰδικὰς, κοινοβουλευτικὰς ἢ μὴ, ἐπιτροπὰς πρὸς παρασκευὴν μεταρρυθμιστικῶν νομοθετημάτων ἢ πρὸς ἐπιστήμονα ἐξέτασιν μεγάλων κοινωνικῶν φαινομένων. Ἐνταῦθα καὶ αὐτὴ ἡ βοήθεια ὡσεπιτοπολὺ ἐλλείπει. Αἱ ἐξ εἰδικῶν ἀνδρῶν ἐπιτροπαὶ ἀποδεικνύονται ἄψυχοι. Τὰ μέλη αὐτῶν ἐλάχιστον χρόνον εἶνε διατεθειμένα νὰ ἀφιερῶσιν εἰς ἔργον μῆτε ἠθικῶς μῆτε ὑλικῶς ἀμειβόμενον· γινώσκουσι δ' ἄλλως ὅτι θ' ἀποβῶσι μάταιοι οἱ κόποι τῶν,

διότι ἡ ἀκροσφαλὴς τῶν ἐλληνικῶν κυβερνήσεων τύχη καὶ τοῦ Κοινοβουλίου τὰ νεῦρα δὲν ἐπιτρέπουσι τὴν ψήφισιν νομοθετημάτων πολυπόνων καὶ μὴ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς στιγμῆς πληρούντων.

Ἄλλ' ὁμως τὸ κύριον ἐμπόδιον πρὸς μέτρα εὐεργετικά, βοηθοῦντα τὴν παραγωγικὴν τοῦ ἔθνους δρᾶσιν, προάγοντα τὴν εὐημερίαν ἐξ ἧς καὶ ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ του καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἐπιβολὴ καὶ ἡ ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ Ἀνατολῇ ὑπόστασις αὐτοῦ ἐξήρτηται, εἶνε ἡ μὴ ἀκριβὴς εἰδησις τοῦ δημοσιονομικοῦ βίου καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἑλλάδος. Σχεδὸν τίποτε περὶ αὐτῆς βασίμως δὲν γινώσκομεν, πλὴν ὅσων ἀμέσως πρὸς τὴν φορολογίαν συνδέονται. Αὐτοῦ τοῦ πληθυσμοῦ μόνον τὸν ξηρὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων μανθάνομεν κατὰ μακρὰς περιόδους· ἀλλ' ἀγνοοῦμεν πῶς καταμερίζεται, πῶς ἐργάζεται ἐνταῦθα ἢ ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ καὶ εἰς τί κατὰ τάξεις ἐργάζεται· ἀγνοοῦμεν πῶς πληθύνεται, πόσοι γεννῶνται, πόσοι ἀποθνήσκουσι· δὲν γνωρίζομεν πῶς ἀμείβεται ἡ ἐργασία του, πόσον παράγει ἐν γένει καὶ κατ' εἶδος, πόσον ἐξάγει, πόσον καταναλίσκει, πόσον ἀποταμιεύει. . . . θὰ ἦτο μακρὸν ἂν κατεγράφομεν ὅλα ὅσα δὲν εἰζεύρομεν. Ὅταν θέλωμεν νὰ πραγματευθῶμεν τοιαῦτα ζητήματα, ἢ ὅταν νομοθετῶμεν περὶ αὐτῶν, βασιζόμεθα ἐπὶ ἀδικαιολογητῶν συμπερασμάτων, ἐλάχιστα καὶ ἀναξιόπιστα ἔχοντες διδόμενα. Ἀπὸ τεσσαρακονταετίας κατελήφθημεν ὑπὸ τόσον δεισιδαίμονος πεποιθήσεως εἰς τὴν ὀξύτητα τῆς διανοίας ἡμῶν, ὥστε κατεφρονήσαμεν τοὺς ἀριθμούς, κατεστρέψαμεν τὴν πρῶην ὑπάρχουσαν στατιστικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ σιωπηρῶς κατηργήσαμεν οὐσιωδεδστάτας διατάξεις τοῦ λογιστικοῦ νόμου. Εἴμεθα νῦν πολὺ κατώτεροι ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Σερβίας! Οὐδένα ὀδηγὸν ἔχομεν, ἵνα μὴ πλανηθῶμεν. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ προνοήσῃ τις ὑγιᾶς περὶ οἰουδήποτε πράγματος ὅταν ἔχη ἐσφαλμένην γνῶσιν τῆς οὐσίας του, ἢ ἴσως ἀγνοῇ καὶ αὐτὴν τὴν ὑπαρξίν του;

Μὴ δὲ τις νομίσῃ ὅτι ἡ ἐκ τούτου ζημία εἶνε ἀρνητικὴ, ὅτι δηλαδὴ καθιστάμεθα ἀπλῶς ἀνίκανοι νὰ γαλθανίσωμεν ἐνεργῶς τὴν ἀφ' ἐαυτῆς προκόπτουσαν ζωτικότητά τῆς χώρας. Ἡ βλάβη εἶνε θετικὴ, καθόσον πάντες οἱ νόμοι σκοποῦσι τὴν ὁμαλὴν ρύθμισιν τῶν ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας, ἐκ δὲ τῆς ἀκριβοῦς ἢ μὴ ἀντιλήψεως τῶν ἀναγκῶν τούτων προάγεται ἢ ἐμποδίζεται ὁ βίος αὐτῆς. Καὶ δὲν δυνάμεθα μὲν νὰ ὀρίσωμεν κατὰ πιθανὴν προσέγγισιν τὰς ἐπιγιγνομένας εἰς τὴν ἐθνικὴν ἐργασίαν ζημίας ἐξ ἀκαταλλήλων νομοθετημάτων ἢ διοικητικῶν μέτρων· ἀλλ' ἔχομεν ψηλαφητοὺς ἀριθμούς· ἐκφράζοντας τὴν δεινὴν καταστροφὴν, ἣν ἐπήνεγκεν εἰς τὸ Κράτος ἡ ἀδυναμία ἡμῶν ὅπως ἐγγύτερον μελετήσωμεν αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν ἐστηρίζαμεν ὅλην τὴν οικονομικὴν ἡμῶν πολιτείαν. Εἶνε καταφανὲς ὅτι ἡ ἀδυναμία αὕτη παρέσυρεν ἡμᾶς ἀπ' ἀρχῆς εἰς φαῦλον κύκλον, κύκλον κακοδαιμονίας, ἔχοντα ἐν τῷ κέντρῳ αὐτοῦ τὴν ἀναγκαστικὴν κυκλοφορίαν καὶ τὴν χρεωκοπίαν.

Ἡ πλάνη ἡμῶν περὶ τῆς πραγματικῆς ἀποδόσεως τῶν ἀπὸ εἰκοσαετίας ἐπιβληθέντων φορολογικῶν μέτρων ἔφερε τὰ πρῶτα μεγάλα ἐλλείμματα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἅτινα ἀμέσως συνεποσώθησαν εἰς πολλὰς δεκάδας ἑκατομμυρίων καὶ ἐξηκολούθησαν ἀξάνόμενα

μέχρι τῆς ἐπελθούσης ἀρνήσεως τῶν ὑποχρεώσεών μας. Οὕτω, λόγου χάριν, ἠλπίζαμεν ὅτι ἐκ καπνοῦ καὶ σιγαροχάρτου θὰ εἰσπράττομεν κατὰ τὰ δύο ἔτη 1883 καὶ 1884 ὑπὲρ τὰ 19 ἑκατομμύρια δραχμῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ νυξήθησαν πλείστοι δαπάναι τοῦ Κράτους. Εἰσπράξαμεν δὲ μόνον δρ. 4 050.000 περίπου δι' ἀμφοτέρω τὰ ἔτη, τὸ μὲν διότι δὲν ἀντελήφθημεν ὅτι ἦτο ἀνέφικτον νὰ λειτουργήσῃ ἀμέσως ὁ νόμος κατὰ τὸ 1883, τὸ δὲ διότι ἦτο ἀνθρώπινως ἀδύνατον ἡ κατανάλωσις ν' ἀνέλθῃ κατὰ τὸ 1884 οὔτε εἰς τὸ τρίτον τοῦ φανταστικοῦ ποσοῦ, εἰς ὃ ὑπελογίσαμεν ὅτι θὰ φθάσῃ. Τὸ αὐτὸ συνέβη εἰς πλείστους ἄλλους φόρους τότε καὶ ὕστερον. Ἐπίσης τὰ ἑκατὸν πενήντα ἑκατομμύρια καθυστερουμένων δραχμῶν, ἅτινα ἔκατονόησαμεν, δηλαδὴ ἐχαρίσαμεν τελευταίον, δὲν προέρχονται ἐκ συστηματικῆς δολιότητος τῶν Ἀπολογισμῶν, οἵτινες ἐβεβαίωσαν ὅτι τοῖς ὀφείλονται ὑπὸ τῶν ἐλλήνων πολιτῶν, δὲν προέρχονται ἐκ τῆς ἐμφύτου πλείστοις φορολογουμένοις τάσεως νὰ ὑπεκφεύγωσι τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλάς, ἀλλ' εἶνε καθαρὸν προϊόν τῆς ἀτελείας τῶν νόμων, δηλαδὴ τῆς ἀγνοίας τῶν πραγμάτων, τῆς ἀγνοίας τοῦ τί ἡδύνατο ὑπὸ τὰς ὑφισταμένας συνθήκας νὰ πληρώσῃ ἡ χώρα.

Καὶ μὴ τὰ ἔξω τῶν προϋπολογισμῶν ἑλλείμματα, κυμαινόμενα νῦν περὶ τὰ ἑξήκοντα πέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν, δὲν ἐγεννήθησαν διότι δὲν προσβλέπομεν — πῶς νὰ προιδώμεν ἀφοῦ μηδεμίαν εἶχομεν ἀσφαλῆ πληροφορίαν; — ποῦ θὰ κατέληγον οἰκονομικῶς διαφορὰ εὐεργετικὰ ἄλλως μέτρα ὡς τὸ Ταμεῖον τῆς Ὀδοποιίας καὶ οἱ περὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως νόμοι; Ἡ τῆς λογιστικῆς ἡμῶν ὑπηρεσίας ἐξάρθρωσις, ἡ ἀνυπαρξία τῶν ἀναγκαίων βιβλίων, ἡ σπάνις τῶν ὑπαλλήλων, ἡτοι ἡ ἑλλειψὶς πάσης πηγῆς θετικῆς γνώσεως, διετῆρει ἡμᾶς ἐν ἀπορίᾳ ὄχι μόνον νὰ προμνηστεύσωμεν, ἀλλ' οὔτε κἄν νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν κατάστασιν τῆς Ληψοδοσίας τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ τὴν τύχην τῶν ἐκάστοτε ἐπινοουμένων μέτρων. Ἐξετάζοντες νῦν τὴν κατὰ τὸ 1884 συντελεσθεῖσαν ἄρσιν τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας, ἐκπληττόμεθα διὰ τὸ ἄκαιρον τοῦτο μέτρον καὶ δὲν κατανοοῦμεν πῶς δὲν ἐπέισθη τότε ἡ Κυβέρνησις εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τῆς σφοδρότατα κατακρινάσης τὴν ἄρσιν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Βεβαίως ὑπῆρχε τότε ἐν τῇ κυβερνήσει προκατάληψις, παρεσύρθη δὲ αὐτὴ καὶ ἐκ τῆς φαινομένης ἀκμῆς, ἣν παρουσιάζουσι πάντοτε τὰ προσόρτια τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων. Ἄλλ' ἐκεῖνο, ὅπερ τὴν ἐνεκαρδίωσε καὶ διετήρησεν ἀσάλευτον τὴν ἀπόφασίν της, παρὰ τὰ πρῶτα κρούσματα τῆς ἀσφυξίας, εἰς ἣν ἐμελλε νὰ περιέλθωμεν, ἦτο ἡ θεμελιώδης ἀγνοία τοῦ παρασκευαζομένου τεραστίου ἑλλείμματος τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἡ ἐλπίς εἰς γενναῖον περίσσειμα.

Πολλοὶ ὑπεστήριξαν ὅτι ἡ δυσπραγία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἐκ ταύτης χρωκοπία ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὴν ἐπιβαλλομένην αὐτῇ ἐξωτερικὴν πολιτικὴν καὶ τὰς παραδόλους πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ἐπανελημμένως περιεπλάκη. Ἐν τούτοις ἐάν τις ἐρευνήσῃ τὴν προέλευσιν τοῦ Δημοσίου ἡμῶν χρέους, θὰ ἴδῃ ὅτι ἐκ τῶν 702 ἑκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων¹⁾ καὶ τῶν 174 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἅτινα ὀφείλομεν κατὰ

¹⁾ Πλὴν τοῦ πρὸς τὰς τρεῖς προστατίδας Δυνάμεις Χρέους τῆς Ἐπαναστάσεως.

τὸ 1898, ὀλίγον μόνον ὑπὲρ τὸ ἡμισυ ἀναφέρεται εἰς τὰς πολεμικὰς ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας ἐπιχειρήσεις καὶ τὴν τελευταίαν πρὸς τὴν Τουρκίαν ἀποζημίωσιν. Τὸ ὑπόλοιπον εἶνε ἑλλείμματα τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς ἡμῶν διαχειρίσεως, γεννηθέντα διότι δὲν ἔχομεν ἐπαρκῆ μέσα ἵνα ἀκριβέστερον γνωρίσωμεν καὶ ἐκτιμήσωμεν ποῦ ἦγεν ἡμᾶς ἡ πολιτικὴ πορεία, ἣν ἠκολουθοῦμεν.

Στερούμεθα ἀπλουστάτων, στοιχειωδῶν πληροφοριῶν, τοῦτο δὲ κωλύει ἡμᾶς νὰ προβῶμεν εἰς θεραπείαν λίαν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν καὶ ἐπιβραδύνει ἀπειριγράπτως τὴν πρόσδον ἡμῶν. Πλέον ἡ ἀπαξ ἐζημιώθημεν ἐκ τῆς συνάψεως ἐμπορικῶν συμβάσεων, διότι συνεβλήθημεν μὴ γινώσκοντες κατὰ βάθος τὸ διεθνὲς ἡμῶν ἐμπόριον καὶ τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν. Οἱ στρατολογικοὶ νόμοι, οἵτινες τασχίς ἐρροδίσαν τὰς περὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐπικρατήσεως προσδοκίας, προσέκρουσαν ὄχι μόνον εἰς ἀπρόοπτον οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀγνοίαν τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἐτησίως ἀπογραφῆς, διότι δὲν ὑπάρχει πλέον παρ' ἡμῖν γενικὴ στατιστικὴ τῶν γεννήσεων καὶ τῶν θανάτων. Πραγματευόμενοι τὸ δυσεπίλυτον ζήτημα τοῦ ἀναγκαστικῶς κυκλοφοροῦντος χαρτονομίσματος, προστρέχομεν ἄκοντες εἰς τοὺς πίνακας τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τῆς ἐξαγωγῆς, οἵτινες ἀποτελοῦσι σπουδαῖον παράγοντα τῆς ἐν γένει πιστοχρεώσεως τῆς Ἑλλάδος. Βεβαίως οἱ πίνακες τοῦ Διεθνοῦς Ἐμπορίου ὄλων τῶν Κρατῶν περιέχουσιν ἀντιφάσεις καὶ ἀνακριβεῖας. Ἄλλὰ τὰ ἡμέτερα λάθη εἶνε τερατώδους φύσεως, δὲν συγκρίνονται οὔτε πρὸς τὰ τῶν ἄλλων Κρατῶν, οὔτε κἄν πρὸς ἑαυτὰ. Οὕτω, φέρ' εἰπεῖν, οἱ ἐξαγωγικοὶ ἡμῶν πίνακες καταγράφουσιν ἐν φαινομενικῇ λεπτομερείᾳ τὰ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀποστελλόμενα νομίσματα. Τούτων— εἶνε δὲ σχεδὸν ὅλα χρυσᾶ— ἡ ἀξία ἀνῆλθε τὸ 1901 εἰς φράγκα χρυσᾶ 2.250.000 περίπου, τὸ 1900 εἰς φρ. χρ. 1.905.000, τὸ 1899 εἰς φρ. χρ. 4.270.000, τὸ 1898 εἰς χρ. 4.460.000, τὸ 1897 εἰς φρ. χρ. 2.530.000, τὸ 1896 εἰς φρ. χρ. 4.460.000 καὶ εἰς ὁμοία ποσὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη. Ἀποστέλλονται δὲ πρωτίστως ἐκ Πειραιῶς εἰς Τουρκίαν, Αἴγυπτον, Γαλλίαν καὶ Ῥουμανίαν. Οἱ ἐπίσημοι οὗτοι ἀριθμοὶ δὲν εἶνε πλήρεις οὔτε ἀκριβεῖς, ἀλλὰ διδουσιν ὁπωσποῦν ἔννοιάν τινα τῆς γινομένης κινήσεως. Τώρα, ἐάν θελήσῃ τις νὰ μάθῃ πόσος χρυσὸς εἰσάγεται εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς αὐτῆς καταδήλου ὁδοῦ τῶν τελωνείων, δὲν θὰ εὕρῃ τίποτε! Δὲν ὑπάρχει ἡ ἀντίστοιχος κλάσις οὔτε ἐν τῇ Στατιστικῇ οὔτε ἐν τῷ Δασμολογίῳ¹⁾, διαφεύγει δ' ἐντελῶς ὁ εἰσαγόμενος χρυσός! Οὕτως ἡ γυμνὴ κίτρινου νομίσματος Ἑλλάς, ἰδίως δ' ἡ πρωτεύουσα, ἡ ἀναστατουμένη ἄμα ζητῶνται ἐν τῇ ἀγορᾷ πέντε ἢ δέκα χιλιάδες εἰκοσαφράγκων, παρίσταται ὡς ἐξαγαγούσα, ἄνευ ἀντιστοίχου εἰσροῆς, πολλὰς δεκάδας ἑκατομμυρίων χρυσῶν φράγκων, ἐνῶ διατελεῖ ἐν καταθλιπτικῇ ἀναγκαστικῇ κυκλοφορίᾳ, εἶνε δὲ πασίγνωστον ὅτι δὲν κέκτηται χρυσωρυχεία οὔτε νομισματοκοπεῖα. Δὲν τολμῶ νὰ εἶπω πόσον εἶνε

¹⁾ Ἡ ἀκατανόητος αὐτὴ παράλειψις πηγάζει ἐκ τοῦ Νόμου τοῦ Δασμολογίου. Τὸ ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Οἰκονομικῶν Γραφείων τῆς Στατιστικῆς, ὅπερ ἀπὸ τινος ἐξαιρέτως διευθύνεται, διώρθωσεν ἐν τῇ πράξει πολλὰς ἄλλας ἀτελείας τοῦ Νόμου. Ἄλλὰ τί δύναται τὸ πτωχὸν τοῦτο Γραφεῖον; Στερεῖται πιστώσεων, ὑπαλλήλων καὶ πάσης βοηθείας ἐκ μέρους τῆς μόλις ἐπαρκούσης εἰς τὰ καθημερινὰ τῆς ἔργα τελωνειακῆς ὑπηρεσίας.

τὸ διὰ τῶν τελωνείων εἰσελθὼν καὶ ἀγνοούμενον νόμισμα. Πιθανὸν εἶναι ὅτι ἐν μακρῷ διαστήματι ἐτῶν τὸ ποσὸν αὐτοῦ δὲν διαφέρει παραπολύ τοῦ ἐξαγομένου¹⁾. Ἴσως ἐκ τῶν ἄνω καταλεγόμενων χωρῶν, τούλαχιστον τῆς Αἰγύπτου, Τουρκίας καὶ Ρουμανίας εἶναι ἀνώτερον τὸ ἐνταῦθα ἐρχόμενον τοῦ εἰς αὐτὰς ἀποστελλομένου. Ἐχομεν δὲ τινα ἐνδείξιν—ἀλλὰ μόνον ἐνδείξιν—καὶ ἐκ τούτου, ὅτι ἡ διὰ τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν κίνησις φέρει εἰς τὴν Ἑλλάδα πλεϊότερον χρυσὸν ἢ ὅσον ἐξ αὐτῆς ἐξάγει.

Ὁ λιμὴν Πειραιῶς θεωρεῖται ἐπισήμως καὶ ἀνεπισήμως ὡς λιμὴν εἰσαγωγῆς, μόνον δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν ιδιότητα πάντοτε ἀναφέρεται. Πρὸ τινῶν ἀκόμη μνηνῶν ὁ κ Granger, ὁμιλῶν ἐν τῇ ἐνταῦθα Γαλλικῇ Σχολῇ δὲν προέλεγεν αἰσία περὶ τοῦ μέλλοντός του ἕνεκα τῆς μονομεροῦς αὐτοῦ σημασίας. Πράγματι ὑπὲρ τὸ ἡμισυ τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος διέρχεται δι' αὐτοῦ. Γνωρίζομεν δὲ ὅτι ἡ ναυτιλιακὴ τοῦ Πειραιῶς κίνησις τῶν ὑπὸ φορτίον ἀτμοκινήτων ἐν τοῖς κατάλοις καὶ ἐν τοῖς ἀπόλοις εἶναι σχεδὸν ἴση πρὸς τὴν κίνησιν ὄλων τῶν ὑπολοίπων ἑλληνικῶν λιμένων. Ἄλλ' ἐρωτήσατε πόση εἶναι ἡ ἀξία τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων. Θὰ λάβητε ἀπιθάνους ἀριθμούς, ἐντελῶς ἀντιθέτους πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Θὰ μάθητε ὅτι ἡ ἀξία τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ μόλις ἀνῆλθεν εἰς 5 ἑκατομμύρια φράγκων κατὰ τὸ 1901. Καὶ ὅμως ὁ Πειραιεὺς εἶναι τὸ μέγιστον κέντρον τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου, ἀποστέλλων τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα προϊόντα καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ἐν τῷ Ἀδριατικῷ πελάγει Ἡπείρου. Ἀλλὰ πρὸ πάντων μέγα μέρος τῆς ἑλληνικῆς παραγωγῆς συγκεντροῦται ἐν Πειραιεὶ διὰ τῆς ἀκτοπλοίας καὶ μεταβιβάζεται ἀπὸ τῶν ἰθαγενῶν πλοίων ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κατευθυνόμενων. Τοῦτο τὸ μέρος διαλανθάνει ἐντελῶς τὴν ἀντίληψιν τῆς καλῶς ὀπωσδήποτε ὀργανωμένης πειραικῆς ὑπηρεσίας, οὐδ' ἀναπληροῦται ἀνθρωπίνως ἢ κατὰ νόμον ἑλλειψίς αὕτη διὰ τοῦ ἐλέγχου τῶν λιμένων ἐξ ὧν ἀποστέλλονται τὰ ἑλληνικὰ ταῦτα προϊόντα εἰς Πειραιᾶ. Πρὸ τοιοῦτου χάσματος, γεννωμένου ὄχι ἐξ ἀνακριθῶν δηλώσεων τῶν ἐξαγωγῶν—πρᾶγμα σύνθετος καὶ ἀλλαχοῦ—ἀλλ' ἐξ ἀγνοίας τῶν ἐξαγομένων, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ προσβλέψῃ τις εἰς τοὺς πίνακας τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου, κυρίως δὲ πῶς θὰ καταλάβῃ τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ λιμένος Πειραιῶς καὶ πῶς θὰ προνοήσῃ λυσιτελῶς περὶ τῆς προαγωγῆς αὐτοῦ, ἐξ ἧς μεγίστας ὠφελείας δύναται νὰ προσπορίσῃται ἡ Ἑλλάς;

Ὡς ἔχει νῦν ἡ διεθνὴς συγκοινωνία, ὁ Πειραιεὺς—τοῦ ὁποίου ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην πλεῖστοι ἐξαγωγικαὶ ἑλληνικαὶ ἐπαρχίαι—εἶναι προωρισμένος ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς μέγας διαμετακομιστικὸς ἐμπορίου σταθμός. Εὐρίσκειται ἐν τῷ μέσῳ περίπου τῆς μεγάλης ὁδοῦ, ἣν ἀκολουθεῖ τὸ μεταξὺ τῆς Μαύρης θαλάσσης καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐμπόριον καὶ ἀποτελεῖ δευτερεύον κέντρον ἀκτινοβολίας πρὸς τὴν ἑγγὺς Ἀνατολὴν· εἶναι ἐκ τῶν μεσημβρινῶν εὐρωπαϊκῶν λιμένων ὁ πλησιέστατος τῇ Αἰγύπτῳ καὶ τῇ ἀπωτάτῃ

Ἀγατολῇ καὶ πολὺ προσφορώτερος τῆς Τεργέστης, ἧς εἶναι ἐν πλείστοις ἀκόμη ὑποτελής· δύναται πάντως νὰ διεκδικήσῃ τὸ μονοπώλιον τῆς ἐπικοινωνίας πολλῶν εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν πρὸς τὸν ἰσθμὸν τοῦ Σουέζ καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Τὰ φυσικὰ ταῦτα προσόντα ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ δυνάμει· ἀφ' ἡμῶν ἐξαρτᾶται νὰ τὰ καταστήσωμεν πραγματικῶν καὶ σωτήρια. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ παύσωμεν ἀγνοοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες μόνον τὰς τελωνειακὰς του προσόδους, ἀδιαφοροῦντες ἀντὶ ποίου κόπου, τίνων βαρυτάτων διὰ τοὺς εἰσαγωγεῖς δαπανῶν, ἀντὶ τίνος σπατάλης χρόνου εἰσπράττονται τόσα ἑκατομμύρια. Εἶνε ἀφροσύνη νὰ μὴ ὑποδοθῆσωμεν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Πειραιῶς, νὰ μὴ τὸν προικίσωμεν διὰ καταλλήλων προκυμαίων—ὄχι βεβαίως ὁμοίων πρὸς τὰς ὑπαρχούσας—δι' ἡλεκτρικῶν φορτωτικῶν καὶ ἐκφορτωτικῶν μηχανημάτων, διὰ δημοσίων ἀποθηκῶν. Εἶνε ἐπάναγκες νὰ ἐγκαταστήσωμεν ἐν αὐτῷ ζώνην ἐλευθέρων, ἐν ἧ πλεῖστοι πρῶται βιομηχανίαι δύναται νὰ βλαστήσωσι. Εἰς χεῖράς μας κείται νὰ ἐπιτείνωμεν τὴν ταχείαν αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀλλοδαπῆς συγκοινωνίας καὶ νὰ καταστήσωμεν αὐτὸν ζωηρὸν κέντρον διαπορθημύσεως καὶ ταξειδιωτικῆς κινήσεως. Ἴνα ἐπιτευχθῶσι πάντα ταῦτα ἀπαιτεῖται σχέδιον μᾶλλον λελογισμένον τοῦ ἐπινοήσαντος ἐν ἀκαταλλήλῳ ἐδάφει τὰς ἀτυχεῖς δεξαμενὰς ἢ τοῦ κτίσαντος τοὺς ἐξωτερικοὺς βραχίονας· ἀπαιτοῦνται πλὴν τούτου κεφάλαια. Ἄλλ' ὁ Πειραιεὺς ἔχει πλήρη τὰ μέσα ἵνα ἀδρῶς ἀμείψῃ τὰ κεφάλαια ταῦτα, οὐδὲ χρειάζεται ἴσως ἄλλη παρὰ τῆς Κεθερνήσεως συνδρομῆ ἢ ἐκείνη δι' ἧς θὰ καταδειχθῇ τί οἱ παρόντες καὶ μέλλοντες πόροι τοῦ Πειραιῶς εἶναι ἱκανοὶ ν' ἀποδώσωσι.

Ἀνέφερα, μεταξὺ ἀπέριων, τὰ ὀλίγα ταῦτα παραδείγματα, ἵνα ἐκθέσω ὅτι εἶναι δυσχερέστατον νὰ διανοηθῶμεν καὶ πράξωμεν τι ὑγιὲς ἐὰν μὴ πρῶτον ὀργανώσωμεν τοὺς κλάδους τοὺς παρέχοντας ἡμῖν πιστὴν ὀπωςδήποτε εἰκόνα τῶν στοιχείων τοῦ ὕλικου βίου τῆς χώρας καὶ τοῦ Κράτους. Σὺν τῇ ἀναζητήσει τοῦ τρόπου δι' οὗ θὰ ἐπιτευχθῇ προχείρως τὸ ἰσοζύγιον τοῦ Προϋπολογισμοῦ, θὰ εὕρῃ ἄρα γε καιρὸν ἡ Βουλὴ νὰ ψηφίσῃ ἀρτίαν τὴν ἐπανίδρυσιν τῶν εἰδικῶν στατιστικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς γενικῆς τοῦ Κράτους Στατιστικῆς, θὰ θελήσῃ νὰ ἐνισχύσῃ καὶ διαρρυθμίσῃ τὴν Λογιστικὴν τοῦ Δημοσίου; Ἄς μὴ πτοηθῇ πρὸ τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς τοῦτο δαπανῶν, διότι αὐταὶ ταχύτατα θὰ παρασκευάσωσι τὸ μέλλον ἡμῶν ἀσφαλέστερον.

Λ. Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ.

Οἱ δύο πρῶτοι ἀριθμοὶ τῆς «Οἰκονομικῆς Ἑλλάδος» διανεμονται δωρεάν. Ὅσοι ἐκ τῶν λαβόντων τὸ φύλλον δὲν ἐπιστρέψωσι τὸν τρίτον ἀριθμὸν θεωροῦνται συνδρομηταί. Ἡ συνδρομὴ των ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15 Δεκεμβρίου.

¹⁾ Τὸ φαινόμενον παρατεταμένης ἀνωτέρας ἐξαγωγῆς ἢ εἰσαγωγῆς χρυσοῦ, ἀπαντᾷ εἰς τινα μὴ χρυσοπαραγωγὰ Κράτη, ὡς ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Πορτογαλία· ἀλλ' ἐκεῖ αἱ συνθήκαι εἶναι διαφοροί.

„ΑΛΛΕΑΝΤΖΑ“

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ ΖΩΗΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ
ΟΡΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΤΑΤΟΙ
ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΕΠΩΦΕΛΕΣΤΑΤΩΝ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ
Η ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΠΕΛΑΤΕΙΑ

Πρὸ πάσης περὶ ἀσφαλείας ζωῆς ἀποφάσεως, ζητήσατε πληροφορίας καὶ τιμολόγια διὰ νὰ πεισθῆτε ὅτι μόνον παρὰ τῆς **ΑΛΛΕΑΝΤΖΑ** συμφέρει νὰ ἀσφαλισθῆτε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΜΑΝ. Γ. ΒΙΚΕΛΑΣ

ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 4, ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΠΟΘΕΝ Η ΑΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

I

Ὁ χρηματιστικὸς καὶ τραπεζικὸς κόσμος τῶν Ἀθηνῶν ματαίως ἐρευνᾷ τὰ αἰτία τῆς ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον ἐξακολουθούσης καταπτώσεως τῶν τιμῶν τῶν διαφόρων χρεωγράφων, τῶν διαπραγματευομένων ἐν τῷ ἐνταῦθα χρηματιστηρίῳ. Εὐρισκόμεθα ἐνώπιον ἐνὸς μεγάλου ἐρωτηματικοῦ. Ἐνῶ πάντες οἱ ὄροι εἶνε εὐνοϊκοί, δηλαδή ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος ἡσυχώτατος, οὐδὲν νέφος εἰς τὸν πολιτικὸν ὀρίζοντα, ὁ οἰκονομικὸς κόσμος ἐπίσης ἐν πλήρει γαλήνῃ, οὔτε κρίσεις χρηματιστικαὶ ἐν τῇ μεγάλῃ διεθνεί ἀγορᾷ, οὔτε ἐμπορικὴ δυσπραγία, ἐσωτερικῶς δὲ προιοῦσα αὐξήσις τῶν ἐσόδων τοῦ κράτους καὶ ἰδίως ἐκείνων ἐξ ὧν μαρτυρεῖται ἡ αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου καὶ ἡ εὐημερία τοῦ λαοῦ, ἤτοι τῶν ἐμμέσων φόρων, ἐνῶ τὰ μερίσματα Τραπεζῶν καὶ Ἐταιριῶν βαίνουνσι μᾶλλον πρὸς αὐξήσιν ἢ πρὸς ἐλάττωσιν, ἐνῶ αἱ εἰσπράξεις πάντων τῶν ἐλληνικῶν σιδηροδρόμων αὐξάνουσι καταπληκτικῶς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ἐνῶ τὰ χρήματα ἀφθονοῦσι καὶ ὁ τόκος εἶνε μικρὸς, ἐν τούτοις πάντες οἱ τίτλοι ἐξακολουθοῦν ἐποχὴ εἰς μαρσμῶδη κατάστασιν. Ἡ ζωηρὰ κατάστασις τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς χρηματιστικῆς κινήσεως, ὁ χειμῶν, προχωρεῖ ἤδη γοργῶς καὶ ὁμοῦ οὐδὲν σύμπτωμα ζωηρότητος ἐπιφαίνεται, ὥστε ὑπάρχουν ἔλλογοι φόβοι μήπως ἅμα τῇ προσεγγίσει τῆς ἀνοιξέως καὶ ἀπλῶς ἕνεκα τοῦ φάσματος τῆς νεκρᾶς ἐποχῆς δεινωθῆ ἀκόμη ἢ κατάστασις, ὡς ἐδεινώθη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μέχρι τοῦ παρόντος ἔτους.

Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν τοὺς πραγματικὸς λόγους τῆς καχεξίας ταύτης, διότι τὸ πρᾶγμα ἀξίζει τὸν κόπον. Εὐρισκόμεθα πρὸ ἀνιά-

του χρονίου νοσήματος ἢ ὑπάρχουσι φάρμακα τὰ ὅποια δύνανται νὰ ἐπιφέρουν θεραπείαν; Διότι ἂς μὴ ἀπατώμεθα: μὲ τὰς παρακελεύσεις πρὸς τὸν κόσμον «ὅπως ἀγοράζῃ ἐλληνικὰς ἀξίας, διότι τώρα εἶνε πᾶμφθνοι», μὲ τὰς ζωηρὰς περιγραφὰς τῶν προτερημάτων τῶν καλῶν τίτλων μας κτλ. — δὲν βγαίνει τίποτε. Πρέπει νὰ σκάψωμεν βαθύτερον διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τί συμβαίνει, καὶ τότε ἴσως εὐρεθῆ καὶ τὸ ἐφαρμοστέον μέτρον.

Ἄλλ' ἐν πρώτοις, ἂς ἐξετάσωμεν: εἶνε πραγματικῶς αἱ ἐλληνικαὶ ἀξίαι εἰς τοιαύτην ἐλεεινὴν θέσιν ὡς τὰς παριστῶν καὶ εἶνε τόσον ἠδικημέναι καὶ παρερριμμέναι; — Ἡ παροῦσα ἀτονία τοῦ χρηματιστηρίου μας δὲν παρουσιάζεται τώρα διὰ πρώτην φοράν. Ἦμπορεῖ νὰ εἶπη τις, ὅτι ἀφότου ἤρχισαν χρηματιστικαὶ πράξεις ἐν Ἀθήναις, δηλαδή ἀπὸ τοῦ 1873, παρατηρεῖται μία περιοδικότης ζωηρότητος καὶ ἀκμῆς, εἶτα δὲ κρίσεως καὶ ἀτονίας. Καὶ διὰ νὰ παραλίπωμεν τὰ παλαιότερα ἔτη, ὑπενθυμίζομεν ὅτι, μετὰ τὸν πυρετὸν τῶν μετοχῶν τοῦ Λαυρίου, τῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς καὶ τῶν Σιδηροδρόμων Πελοποννήσου, ἐπηκολούθησεν ἐπὶ συνεχῆ 3—4 ἔτη ἐποχὴ νάρκης καὶ ἀπραξίας, τὴν ὁποίαν κάλλιστα ἐνθυμοῦνται ἀκόμη οἱ σύγχρονοι χρηματισταί, διότι ἀφῆκε βαθύτατα ἴχνη τῆς διαβάσεώς της. Εἶτα ἐπηκολούθησεν ὁ πόλεμος, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ Συμβιβασμός. Ἡ ἐπίτευξις τοῦ Συμβιβασμοῦ ὑπὸ ὄρους λῆαν ἱκανοποιητικοὺς διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ διαφύλαξις τῶν τίτλων τοῦ ἐσωτερικοῦ χρέους ἀπὸ πάσης ἐκ τῆς χρεωκοπίας ζημίας, ἡ διάσωσις τῶν συμφερόντων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ἡ ἐπὶ νέων βάσεων ἤρεμος καὶ ἀνευ ἀλμάτων πρόοδος αὐτῆς, ἡ ἀνοργάνωσις καὶ ἀνασύστασις τῆς Ἐταιρίας τῶν Μονοπωλίων καὶ ἰδίως ἡ ἐκ τοῦ Συμβιβασμοῦ γεννηθεῖσα καλὴ ἐντύπωσις καὶ ἠθικὴ ἐνίσχυσις τῆς πίστεως τῆς Ἑλλάδος, ἔδωκαν νέαν ζωὴν εἰς τὸ χρηματιστηρίον, ὅπερ διὰ μιᾶς ἐξυπνήσαν ἐκ τῆς νεκροφανείας τοῦ ἐρρίφθη μετὰ τοιαύτης ὀρμῆς εἰς τὰς κερδοσκοπικὰς πράξεις, ὥστε ἐγεννήθη πυρετὸς ὁμοῖος πρὸς τὸν τῶν εὐρωπαϊκῶν χρηματιστηρίων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μανίας τῶν μετοχῶν τῶν χρυσωρυχείων. Κατὰ τὴν εὐδαίμονα ἐκείνην ἐποχὴν ὄλος ὁ κόσμος ἐν Ἀθήναις ἔπαιζε, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλούσιοι καὶ πένητες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ παιδία.

Μᾶς διηγῆθησαν διὰ μίαν Γερμανίδα δημοδιδασκάλισσαν, ἡ ὁποία ἠγόρασε διὰ τινος μεσίου μετοχὰς τῶν Μονοπωλίων, διὰ τὸ τέλος τοῦ μηνός, — δηλαδή ἀέρα — καὶ κατώρθωσε νὰ διπλασιάσῃ ἐντὸς ἐνὸς-δύο μηνῶν τὸ μικρὸν κεφάλαιόν της· εἶνε ἀληθὲς ὁμοῦ, ὅτι βραδύτερον ὁ αὐτὸς μεσάζων τὴν εἰδοποίησεν ὅτι ἐχάθη ὄχι μόνον τὸ κέρδος ἀλλὰ καὶ μέγα μέρος τοῦ κεφαλαίου, ὑπενθυμίζων τὸ γνωστὸν ἀνέκδοτον τοῦ

γνωστού Χότζα, ότι πᾶν τὸ γεννῶν ὑπόκειται καὶ εἰς θάνατον. Ἐν γένει δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἤρκει νὰ κύπτη κανεὶς εἰς τὸ δάπεδον τοῦ Χρηματιστηρίου διὰ νὰ μαζεύη ἑκατοστάρικα, ὡς γραφικώτατα ἔλεγε τότε εἰς φίλος χρηματιστής.

Ὅχι μόνον τάχιστα συνήλθον αἱ διάφοροι ἀξίαι ἀπὸ τῆς συνεπείᾳ τοῦ πολέμου καταπτώσεώς των ἀλλὰ καὶ σημαντικώτατα ὑπερέβησαν τὰς πρώην τιμὰς. Ἡ κερδοσκοπία, ἣτις οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ τὸ ὄργανον τῆς ἐναποθέσεως τῶν τίτλων εἰς τοὺς κεφαλαιούχους καὶ τὴν λαϊκὴν ἀποταμίευσιν, ἐκέρδιεν οὐκ ὀλίγα κατὰ τὴν μεταβατικὴν αὐτὴν ἐποχὴν, ὡς ἦτο πολὺ φυσικόν. Ἡ κερδοσκοπία εἶνε ἐν ὄργανον χρησιμώτατον ἐν τῇ ἐθνικῇ οικονομίᾳ ἐφ' ὅσον δεόντως ποδηγετεῖται καὶ χαλιναγωγῆται. Ἡ ἀποταμίευσις, οἱ κεφαλαιούχοι, αἱ μικραὶ περιουσίαι δὲν ἀποφασίζουσι ταχέως, φοβούνται, εἶνε διστακτικαί, ἀποφεύγουσι τοὺς κινδύνους καὶ ἀναμένουσι νὰ διευκρινισθῇ ἡ κατάστασις διὰ νὰ πεισθῶσι περὶ τῆς πραγματικῆς θέσεως ἐκάστης ἀξίας. Ὅταν ἡ μετοχὴ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐπωλεῖτο πρὸς δρ. 2.000, οἱ placeurs, δηλαδὴ οἱ ἔχοντες χρήματα πρὸς τοποθέτησιν, ἐδίσταζον ἀκόμη νὰ τὴν ἀγοράζωσι, διότι ἐσκέπτοντο: «ποὺς ἤξεύρει τί ἡμπορεῖ ἀκόμη νὰ συμβῇ κτλ.» Ἐπενέβη ὅμως ἀδιστακτικῶς καὶ μετὰ θάρρους ἡ κερδοσκοπία καὶ διαρκῶς ἀνύψου τὴν ἀξίαν ταύτην καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὰς 3000, καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὰς 4000 καὶ ἄνω· καὶ οἱ κεφαλαιούχοι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐφοβούντο νὰ τὴν ἀγοράσωσιν εἰς τὰς 2000, τὴν ἠγόραζον εἰς τὰς 3000 καὶ βραδύτερον καὶ εἰς τὰς 4000 ἀκόμη διότι ἔβλεπον τὴν τιμὴν παγιωθείσαν.

Ὁ ρόλος τῆς κερδοσκοπείας εἶνε αὐτός: χρησιμεύει ὡς διάμεσον, ὡς ὄργανον τῆς ἀνυψώσεως ἢ τῆς καταρρίψεως τῶν ἀξιῶν· ἀποκομίζει μέγιστα κέρδη ἐκ τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἐτέρου ὑφίσταται ἐνίοτε μεγάλας ζημίας, ἐνῶ οἱ καθαυτὸι placeurs, οἱ μετὰ σωφροσύνης καὶ προσοχῆς ἐνδύοντες τὰ κεφάλαιά των, δὲν γνωρίζουσι μὲν τὰ μεγάλα κέρδη, ἀλλ' ἀποφεύγουσι καὶ τὰς μεγάλας ζημίας.

Ἡ ἐποχὴ τῆς πυρετώδους ζωῆς τοῦ χρηματιστηρίου, τῆς μετὰ τὸν πόλεμον, δὲν διήρκεσε πολὺ· ἤρκεσε τὸ πρῶτον τυχαῖον γεγονός διὰ νὰ τὴν ἀνακόψῃ· οἱ πολλοὶ ἐπίστευσαν ὅτι ἡ ἐκραγεῖσα κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1899 πανώλης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἦτο ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς ἔκτοτε ἀρξαμένης ὑποχωρήσεως τῶν τίτλων· τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ὑποχώρησις θὰ ἐπῆρχετο ἀργὰ ἢ γρήγορα οἴκοθεν, ἢ δὲ πανώλης ἔδωκεν ἀπλῶς τὸ σύνθημα. Διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι μετὰ τὸν πυρετὸν ἐπέρχεται ἡ ἀτονία, καὶ μετὰ τὴν ἀνοδὸν . . . ἡ κάθοδος. Καὶ ὅταν παρῆλθον οἱ ἐκ τῆς πανώλους φόβοι, ἀπεδείχθη ὅτι οἱ τίτλοι δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν προτέραν ἀκμὴν, ἦτο δὲ ἡ ἐν γένει κατάστασις

τόσον ἀσθενής, ὥστε ἤρκεσε τὸ μᾶλλον μεμακρυσμένον γεγονός τοῦ ἀφρικανικοῦ πολέμου, τοῦ μετ' οὐ πολὺ ἐκραγέντος, ὅπως ἔτι μᾶλλον χειροτερεύσουν τὰ ἡμέτερα χρηματιστικά. Ἐκεῖ εὕρισκον καὶ πάλιν οἱ ἐκ τῆς ἐπιφανείας κρινόντες τὰ πράγματα, τὴν ἀδυναμίαν τῶν χρηματιστικῶν παρ' ἡμῖν τίτλων καὶ εἶχον ἀνθηροτάτας ἐλπίδας ὅτι ἅμα τῇ συνομολογήσει τῆς ἀφρικανικῆς εἰρήνης, ἀφεύκτως θ' ἀνέτελλε καὶ εἰς τὴν ὁδὸν Σοφοκλέους νέος χρυσοῦς αἰὼν· δυστυχῶς αἱ ἐλπίδες αὗται δὲν ἐπηλήθευσαν· ὁ πόλεμος, ἂν καὶ παραταθῆις ἐπὶ μακρόν, παρατείνας συνάμα τὴν ἀγωνίαν τῶν ἡμετέρων χρηματιστῶν περισσότερον ἢ αὐτῶν τῶν ἀγαθῶν βρεττανῶν, ὧν τὰ γενναῖα τέκνα ἔθνησκον εἰς τὰς ἀφρικανικὰς ἐρήμους, ἐπὶ τέλους ἐπερατώθη. Πλὴν δυστυχῶς . . . ὁ χρυσοῦς αἰὼν δὲν ἀνέτειλεν ἀκόμη, οὐδέμια δὲ ἀκτίς αὐτοῦ ἐπρόβαλε δίδουσα τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τὸν ἰδῶμεν ἐντὸς ὀλίγου. Ἀπ' ἐναντίας. Ἡ κατάστασις ἐχειροτέρευσε ἔκτοτε, μέχρι δὲ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν γράφομεν, οὐδὲν προοιωνίζεται τὴν βελτιώσιν.

Ἄξιον παρατηρήσεως εἶνε ὅτι ἐνῶ ὄλαι αἱ ἀξίαι εὕρισκοντα χαμηλότερον ἢ πρὸ τριῶν ἐτῶν, ἐξαιρέσειν κάμουν μόνον αἱ Ὁμολογίαι τοῦ Ἡνοποιημένου Δανείου καὶ αἱ Λαχειοφόροι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς· διὰ τὰς τελευταίας μάλιστα, δεόν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ τόκος των ὑπεβιάσθη ἀπὸ 4% εἰς 3% ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1900. Ποίαν σημασίαν ἔχει ἡ παρατήρησις αὕτη; Καθ' ἡμᾶς, ὅταν βλέπωμεν τὸ Ἡνοποιημένον ἀπὸ 104 τὸ 1899 νὰ φθάσῃ εἰς τὰ 107 τὸ 1902, καὶ τὰς Λαχειοφόρους μὲ τόκον 4% νὰ τιμῶνται 660 τὸ 1899 καὶ μὲ τόκον μόνον 3% νὰ ὑψοῦνται τὸ 1902 εἰς 690, ἔχοντος δὲ τοῦ φράγκου τὴν αὐτὴν τιμὴν καὶ εἰς τὰς δύο χρονολογίας, ἐνῶ ἡ μετοχὴ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς χάνει ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου 14% ἐκ τῆς ἀξίας αὐτῆς καὶ ἡ μετοχὴ τῶν Μονοπωλίων — διὰ ν' ἀναφέρωμεν τὰς δύο πρωτεύουσας τῶν ἀξιῶν μας — χάνει 11½%, ὀφείλομεν νὰ συναγάγωμεν ἀσφαλῶς ὅτι ἐσχηματίσθη παρὰ τῷ κόσμῳ δισπιστία τις πρὸς τοὺς τίτλους τοὺς ἔχοντας μεταβλητὸν τὸ εἰσόδημα καὶ προτίμησις τῶν τίτλων μὲ σταθερὸν εἰσόδημα· καὶ ἐκ τούτων πάλιν, δηλαδὴ τῶ Ὁμολογιῶν, προτίμησις τῶν πρωτίστης ἀσφαλείας, παραμέλησις δὲ τῶν ἄλλων, οἷον τῶν σιδηροδρομικῶν ὁμολογιῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ τιμὴ τούτων ἀκόμη δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὸ πρὸ τῆς κρίσεως σημεῖον. Δεύτερον, παρατηροῦμεν ὅτι οἱ τίτλοι οἱ ὅποιοι βραδύνουν περισσότερον τῶν ἄλλων νὰ συνέλθουν, δὲν εἶνε οἱ τραπεζικοὶ οὔτε οἱ σιδηροδρομικοὶ, ἀλλ' οἱ βιομηχανικοὶ· οἱ τραπεζικοὶ τίτλοι, πλὴν τοῦ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης, ἐφ' οὗ εἶχε παρασυρθῆ τὸ κοινὸν εἰς ἀπονεννημένας κατ' ἀρχὰς τιμὰς, οἱ ἄλλοι δὲν ἔπαθον καὶ τόσῳ μεγάλας

άβαρίας· αἱ δὲ σιδηροδρομικαὶ ἀξίαι, ἐγγίζουσιν ἐλονέν, βραδέως μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς, ν' ἀνακτήσωσι τὴν πρώτην θέσιν των. Εἶνε καὶ τοῦτο μία πρόσθετος ἀπόδειξις, ὅτι οἱ τοποθετοῦντες χρήματα, ἀπεσκοράκισαν τὸ κερδοσκοπικὸν στοιχείον καὶ ἐτι μᾶλλον προσηλώθησαν εἰς τὸ ἀσφαλιστικόν.

Παρακαλοῦμεν τὰς παρατηρήσεις ταύτας νὰ κρατήσωσιν ἐν τῇ μνήμῃ οἱ ἀναγνώσται μας, διότι θὰ ἐπανέλθωμεν ἐπ' αὐτῶν.

Τώρα, ἄς ἴδωμεν κατὶ ἄλλο: Διὰ νὰ ἔχωμεν τὴν ἀξίωσιν ὅπως ἐπανέλθωμεν ταχέως εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς, ἀνάγκη νὰ στρέψωμεν τὰ ὄμματα καὶ νὰ ἴδωμεν τί συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, τὸν μεγάλον· συνῆλθον ἄρα γε ἐκεῖ αἱ χρηματιστικαὶ ἀξίαι ἐκ τῆς καταπτώσεως ἣν υπέστησαν ἐκ τοῦ τρανσβαλικοῦ πολέμου; Γνωρίζει ὁ κόσμος ὅλος ὅτι τὰ ἀγγλικά κονσόλς εἶχον φθάσει πρὸ τοῦ πολέμου νὰ τιμῶνται πρὸς 113, τώρα δέ, ἂν καὶ συμπληροῦται ἔτος ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ πολέμου, εὐρίσκονται ἀκόμη μόλις εἰς τὰ 93. Διαφορὰ 20 λιρῶν ἐπὶ 113 εἶνε τεραστία διὰ τοιοῦτον πρωτίστης τάξεως χρεώγραφον. Ἄλλ' ὑπάρχει ἡ δικαιολογία εἰδικῶς διὰ τοῦτο, ὅτι ἕνεκα τῶν δαπανῶν τοῦ πολέμου, ἐξεδόθη μεγάλη ποσότης αὐτῶν καὶ ἡ πλησμονὴ ἔφερε τὴν ἔκπτωσιν, θὰ βραδύνη δὲ νὰ χωνευθῇ ἐν τόσῳ κολοσσιαίῳ ποσῶν ὑπὸ τῆς ἀποταμιεύσεως. Πολὺ καλὰ ἄς ἴδωμεν ἄλλους τίτλους, ὧν τὸ ποσὸν δὲν ἠῤῥησεν.

Ἡ γαλλικὴ ράντα 3% ἐτιμᾶτο τὴν 19 Νοεμβρίου 1898 φραγ. 101.80, ὑπετιμῆθη τῷ 1899 κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν εἰς 100.40, τώρα δέ, Νοέμβριος 1902, εἶνε ἀκόμη κατωτέρω, ἦτοι φρ. 99.82. Ἡ μετοχὴ τῆς Τραπεζῆς τῆς Γαλλίας τὸν Νοέμβριον 1898 φρ. 3630, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1899 φρ. 4265, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1902 φρ. 3830· νομίζει τις ὅτι εἶνε οἱ αὐτοὶ περίπου ἀριθμοὶ τῆς ἰδικῆς μας Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐνῶ ἡ μὲν γαλλικὴ τράπεζα ἔδωκε μέρισμα ἔλον τὸ 1901 φρ. 125, ἡ δὲ ἐλληνικὴ δρ. 165. Ἡ μετοχὴ τοῦ γαλλικοῦ σιδηροδρόμου Nord τῷ 1898 (πάντοτε Νοέμβριον δι' ἑλας τὰς ἀξίας) φρ. 2106, τῷ 1899 φρ. 2215, τῷ 1901 φρ. 1965, τῷ 1902 ἀκόμη παρακάτω φρ. 1820. Ὁ ἀγγλικὸς σιδηρόδρομος Great Eastern τῷ 1898 λίρας 120 ³/₄, τῷ 1899 λ. 130, τῷ 1901 λ. 97, τῷ 1902 λ. 96. Ὁ σιδηρ. Great Northern τῷ 1898 λ. 120 ¹/₂, τῷ 1899 λ. 121 ¹/₂, τῷ 1901 λ. 100, τῷ 1902 λ. 99. Ὁ σιδηρ. Great Western τῷ 1898 λ. 165, τῷ 1899 λ. 169, τῷ 1901 λ. 136, τῷ 1902 λ. 136. Ὁ σιδηρ. Lancashire κτλ. τῷ 1898 λ. 148, τῷ 1901 λ. 114, τῷ 1902 λ. 108. Ὁ σιδηρ. London and North Western τῷ 1898 λ. 85, τῷ 1901 λ. 73 ¹/₂, τῷ 1902 λ. 71 ¹/₂. Ἡ ἔκπτωσις εἶνε γενικὴ καθ' ὅλην τὴν

γραμμὴν. Ἐν γένει τὰ ἀσφαλέστερα καὶ θετικώτερα χρεώγραφα ἀκόμη δὲν ἐπανῆλθον εἰς τὰς πρὸ τοῦ πολέμου τιμὰς, πολὺ ἀπέχοντα τούτων. Ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἄλλα χρεώγραφα, ἅπερ ὄχι μόνον ἔφθασαν τὰς πρώην τιμὰς, ἀλλὰ καὶ ὑπερηκόντισαν αὐτάς. Τοῦτο ἀποδοτέον εἰς ὅλους εἰδικούς δι' ἕκαστον χρεώγραφον λόγους καὶ ὄχι εἰς τοὺς τῆς γενικῆς καταστάσεως. Οὕτω τὸ τουρκικὸν 4% τὸ ὁποῖον ἦτο τῷ 1898 εἰς τὰ 22.30, τὸ δὲ 1901 εἰς τὰ 23.22, εἶνε τώρα εἰς τὰ 28.75, προῆλθε δὲ ἡ ὑψώσις ἕνεκα τοῦ γνωστοῦ γαλλικοῦ σχεδίου περὶ μετατροπῆς τοῦ τουρκικοῦ χρέους· τὸ αἰγυπτιακὸν Unifié, ἦτο πρὸ τοῦ πολέμου εἰς τὰ 108.25, τῷ 1879 κατῆλθεν εἰς τὰ 106, τώρα δὲ εἶνε πάλιν εἰς τὰ 109. Ἡ Banque Ottomane, τῷ 1898 λίρας 11 ¹/₂, τῷ 1896 λ. 12 ³/₄, τῷ 1901 λ. 10 ³/₄, τώρα δὲ 13 ⁵/₈. Τὸ Crédit Lyonnais τῷ 1898 φρ. 845, τῷ 1901 φρ. 775, τῷ 1902 φρ. 1076. Εἰδικοί λόγοι καλῶν ἐργασιῶν τῶν καταστημάτων τούτων ἐπέφερον τὴν ὑψώσιν τῶν μετοχῶν ἀντιθέτως πρὸς τὴν γενικὴν φορὰν. Ἡ προϊοῦσα βελτίωσις τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἰταλίας, ἡ διατρανωθεῖσα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑψώσε τὰ χρεώγραφα τῆς σημαντικῶς τὸ 5% ἐτιμᾶτο ἐν Λονδίῳ τῷ 1898 λίρας 91, τῷ δὲ 1891 λίρας 98 ¹/₂ καὶ τώρα λίρας 102 ¹/₂.

Βλέπομεν λοιπὸν ὅτι, ἐκτὸς τῶν χρεωγράφων ἐκείνων ἅπερ ὅλος εἰδικὰ καὶ πραγματικώτατα αἷτια ὤθησαν πρὸς τὰ ἄνω, πάντες οἱ τίτλοι οἱ ὑφιστάμενοι τὴν ἐπιρροὴν τοῦ χρηματιστικοῦ περιβάλλοντος εὐρίσκονται ἀκόμη εἰς τιμὰς χαμηλάς· καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ ὀμιλήσωμεν περὶ τῶν γερμανικῶν χρηματιστηρίων, ὅπου ἕνεκα παρατεταμένης βιομηχανικῆς κρίσεως, ἐξακολουθοῦσιν εἰσέτι, αἱ τιμαὶ εἶνε ἀκόμη χαμηλότεραι.

Διατὶ αὐτὴ ἡ κατάστασις; Ἐν πρώτοις εἶνε αἱ ἐκ τοῦ ἀφρικανικοῦ πολέμου προξενηθεῖσαι μεγάλαι ζημίαι, ὄχι μόνον ἕνεκα τῶν δαπανῶν τοῦ ἀγγλικοῦ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπὶ ἔτη τώρα κατάπαυσιν τῶν ἐργασιῶν τῶν χρυσορυχείων. Ἄλλ' ἐπίσης ἰσχυρὸς λόγος εἶνε καὶ ἡ ἐντονωτάτη μεταλλουργικὴ βιομηχανικὴ κρίσις ἐν Γερμανίᾳ, ἣτις ἐπήγασεν ἕνεκα τῆς ὑπερπαραγωγῆς βιομηχανημάτων, τοῦτέστι τῆς παραγωγῆς περισσοτέρας ποσότητος ἢ ὅσην θὰ ἠδύνατο νὰ ποροφήσῃ ἡ κατανάλωσις, καὶ ἔφερον εἰς μεγάλην στενοχωρίαν πάντα τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, ἰδίᾳ δὲ τὰ ἀρτιτύστατα, ὧν μέγιστος ὁ ἀριθμὸς κατὰ τὰ τρία-τέσσαρα τελευταῖα ἔτη. Αἱ τράπεζαι αἱ ἀφθόνως χορηγήσασαι τὰς πιστώσεις αὐτῶν εἰς τὰ καταστήματα ἠσθάνθησαν ὀδυνηρότατα τὴν ἀδυναμίαν τούτων καὶ οὕτω ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ μετοχαὶ τραπεζικαὶ καὶ βιομηχανικαὶ κατὰκεινται εἰς θλιβεράς τιμὰς, οὐδ' εἶνε πιθανὸν ὅτι ταχέως θάναγερωθῶσιν. Ἄν προστεθῇ

εις τὰ αἷτια ταῦτα ἢ συνήθης περιόδου ἀκμῆς καὶ ἀσθενείας, ἥτις μὲ κανονικότητα ὠρολογίου παρατηρεῖται εἰς πάσας τὰς ἀγοράς, εἴτε ἐμπορικὰς, εἴτε βιομηχανικὰς, εἴτε χρηματιστικὰς, προερχομένη ἐκ τοῦ βαθμηδὸν ἀνερχομένου φουσκώματος καὶ τοῦ κατ' ἀνάγκην ἐπακολουθοῦντος ξεφουσκώματος, ἔχομεν ἐπαρκῆ τὴν ἐξήγησιν τῆς παρούσης γενικῆς καταστάσεως.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἐπηρεάσῃ καὶ τὸ ἡμέτερον Χρηματιστήριον, ὅσον μα-

κρὰν τοῦ μεγάλου κόσμου καὶ ἂν εὐρίσκηται καὶ ὅσον ἀφανεῖς καὶ ἂν ἦνε οἱ δεσμοὶ αὐτοῦ μετὰ τῶν ἄλλων. Ὁ χρηματιστικὸς κόσμος ὁλόκληρος ὑπόκειται εἰς μίαν ἀλληλεγγύην· τὸ δὲ κύμα τὸ ὅποιον ὀγκοῦται εἰς ἓν σημεῖον τῆς μεγάλης ταύτης θαλάσσης, εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ προκαλέσῃ σάλον καὶ εἰς τὰ ἀπώτερα ἄκρα. Ἀλλὰ διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι λόγοι, ὅπως ἰδιαιτέροι καὶ εἰδικοί, τοὺς ὁποίους θὰ μελετήσωμεν εἰς τὸ προσεχές μας ἄρθρον.

ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

	Βάσις	Ἴσοτιμία εἰς χρυσόν	Τρέχουσα τιμὴ εἰς χρυσόν	Τιμὴ εἰς Δραχμὰς
Εἰκοσάφραγκον	χρυσὸς	φράγκα 20. —	20. —	32.55
Λίρα Ἀγγλίας	»	» 25.22	25.135	40.75
Λίρα Τουρκίας	»	» 22.85	22.78	37.25
Μετζήτιον »	ἄργυρος	»	4.18	6.85
Μάρκα Γερμανίας	χρυσὸς	» 1.234	1.227	2.01
Κορῶνα Αὐστρίας	»	» 1.05	1.03	1.71 ¹ / ₂
Λίρα Ἰταλίας	χαρτον.	» 1.—	0.99	1.62
Φλωρίνιον Ὀλλανδίας	χρυσὸς	» 2.083	2.07	3.40
Πεσέτα Ἰσπανίας	χαρτον.	» 1.—	0.73	1.20
Μιλρέις Πορτογαλλίας	»	» 5.60	4.42	7.20
Λεῖ Ρουμανίας	χρυσὸς	» 1.—	0.99	1.62
Λεῖ Βουλγαρίας	»	» 1.—	0.99	1.62
Δηνάριον Σερβίας	ἄργυρος	» 1.—	—	—
Δολλάριον Ἠνωμ. Πολιτειῶν	χρυσὸς	» 5.18	5.14	8.40
Μεξικανικὸν τάλληρον	ἄργυρος	» 5.43	2.03	3.32
Ἀργεντινὸν πέζο	χαρτον.	» 5.—	2.19	3.58
Βραζιλιανὸν Μιλρέις	»	» 2.84	1.26	2.06
Ἰνδικὴ ρουπία	ἄργυρος	» 1.67	1.68	2.75
Ἰαπωνικὸν γέν	»	» 2.58	2.65	4.32
Κινεζικὸν τάελ	»	» 7.47	2.76	4.61

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΟΥ ΑΙΜΟΥ

Ὁ χρυσὸς ἐν Ρουμανίᾳ

Κατὰ τοὺς τρεῖς μῆνας, Ἰούλιον, Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον εἰσῆχθησαν εἰς τὴν Ρουμανίαν, διὰ μέσου τῶν Ταχυδρομείων καὶ τῶν Τηλεγράφων, φράγκα χρυσᾶ 44.724.120, ἐξήχθησαν δὲ 1.101.881. — Ὁ περισσότερος χρυσὸς ἐστάλη ἐκ Γερμανίας, Αὐστρο-Οὐγγαρίας, Τουρκίας καὶ Ρωσίας. — Ὁ περισσότερος δ' ἐξαχθεῖς ἐστάλη εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Βουλγαρίαν. — Ἀργυρος δὲ εἰσῆχθη ἀξίας φρ. 19.758 καὶ ἐξήχθη φρ. 5.133.

Περисσεύματα καὶ εἰς τὴν Ρουμανίαν

Δὲν ἔχει μόνον ἡ Ἰταλία περισσεύματα εἰς τοὺς προϋπολογισμούς της, ἔχει τῶρα καὶ ἡ Ρουμανία. Κατὰ τοὺς πίνακας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν εἰσεπράχθησαν κατὰ τὴν κλείσασαν χρῆσιν τοῦ 1901

φρ. 237.240.159, περισσότερα κατὰ 17.740.159 ἀπὸ τὰ προϋπολογισθέντα. Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐξόδα προϋπολογισθέντα εἰς 218.069.000 ἐδαπανήθησαν ἑλαττον κατὰ 4.519.000. — Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτάκτων τινῶν κονδυλίων, τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ἡ χρῆσις κλείει μὲ περίσσευμα φρ. 21.214.810. — Ἡ δὲ βελτίωσις προχωρεῖ γενναίως βήμασι. Κατὰ τοὺς ἐξ πρώτους μῆνας τοῦ 1902—1903, εἰσεπράχθησαν ἔσοδα κατὰ 23.850.000 περισσότερα τῶν ἀντιστοιχῶν μηνῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Αὐτὸ θὰ εἴπῃ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις!

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἀποτέλεσμα ἐπέτυχον οἱ ρουμάνοι κυβερνηταὶ τὸ μὲν διὰ τῆς αἰσθητῆς μειώσεως τῶν ἐξόδων, τὸ δὲ διὰ τῆς κανονικῆς αὐξήσεως τῶν πόρων τῆς χώρας, ἄνευ προσθέτων φόρων· οὕτω δὲ ἐν διαστήματι δύο μόνον ἔτων κατώρθωσαν νάποκτήσωσιν ἀπόθεμα 50 ἑκατομμυρίων φράγκων, ἄνευ δανείου καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τῆς φορολογίας. Ἴδου ἀποτέλεσμα, τὸ ὅποιον ἐφθόνησαν καὶ αὐτὰ τὰ μεγάλα κράτη, αἱ δὲ εὐρωπαϊκαὶ ἐφημερίδες φέρουσιν ὡς παράδειγμα εἰς ὅλους.

Εταιρεία Μονοπωλίου

Ο Ίσολογισμός τῆς Ἐταιρίας ταύτης (Régie), κλεισθείς τέλος φεβρουαρίου 1902 παρουσιάζει καθαρόν κέρδος ἐκ 299.292 τουρκικῶν λιρῶν, με ἀύξησιν λιρῶν 19,344 ἐπὶ τῆς παρελθούσης χρήσεως. Τὸ διανεμηθὲν ἐτήσιον μέρισμα εἶνε φρ. 17 κατὰ μετοχὴν ἀπέναντι τοῦ ἐκ φρ. 16 τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Σερβικὰ Μονοπώλια.

Τὰ ἔσοδα τῆς Διαχειρίσεως τῶν σερβικῶν μονοπωλίων, κατὰ τὸν μῆνα ὀκτώβριον 1902 ἀνῆλθον εἰς 3.920.000 ὑπερτερήσαντα κατὰ 604.000 τὰ τοῦ ἀντιστοίχου μηνὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους. Τὰ ἔσοδα ταῦτα εἶνε: καπνοῦ, ἄλατος, πετρελαίου, τελωνεῖα, φόρος τοῦ obrt, χαρτόσημον, μονοπώλιον σιγαροχάρτου, μονοπώλιον πυρεῖων.

Τὸ τελευταῖον τουρκικὸν δάνειον.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ δανείου τῶν τουρκικῶν τελωνείων ὅπερ ἐξετέθη ἐσχάτως ἐν Παρισίοις εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε κατὰ τὴν διανομὴν τῶν ὁμολογιῶν ἀναλογουσι 2 ὁμολογίαι εἰς τοὺς ἐγγραφέντας διὰ 500 καὶ 3 ὁμολογίαι εἰς τοὺς ἐγγραφέντας διὰ 900.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ**ΕΚ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ****Ἡ εἰσοδεία ἐν Ρωσσίᾳ**

Ἡ εἰσοδεία τῶν ὀψίμων σιτηρῶν, ἐντὸς τοῦ χειμῶνος, ὑπολογίζεται διὰ τὸ 1902 οὕτω: Σίτος 336 ἑκατομμύρια πούτια, σίκαλις 1403 ἑκατομμύρια πούτια.

Ἡ Λατινικὴ Νομισματικὴ Ἐνωσις.

Τὰ μέλη τῆς Ἐνώσεως ταύτης, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ ἡ Ἑλλάς, ὑπέγραψεν ἐν Παρισίοις τὴν 15 τρέχοντος, πρόσθετον σύμβασιν δι' ἧς ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Ἑλβετίαν νὰ κόψῃ ἀργυρὰ κέρματα ἀξίας 12 ἑκατομμυρίων. Ἡ ἑλβετικὴ κυβέρνησις ἐζήτησε τοῦτο παρὰ τῶν ἄλλων συμβαλλομένων κυβερνήσεων, καθότι ἐπ' ἐσχάτων ἐπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῆς μεγίστη ἔλλειψις κερματικῶν νομισμάτων, ἐξ ὧν ἀπέμενον μόνον 200,000. Ἡ αἴτησις ἰθὺς ἐθεωρήθη δικαία καὶ παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα τῆς νέας κοπῆς.

Ὁ χρυσὸς ἐν Ἰταλίᾳ.

Ἡ Ἰταλικὴ κυβέρνησις, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν εὐάρεστον πορείαν τοῦ συναλλάγματος, σκέπτεται ὅπως ἐπιτρέψῃ ἐντὸς ὀλίγου τὴν ἐν τῷ ἐθνικῷ νομισματοκοπιῷ ἐλευθέραν κοπὴν χρυσῶν νομισμάτων διὰ λισμὸν τῶν ἰδιωτῶν.

Πολεμικὴ μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἀγγλίας διὰ τὴν ζάχαριν.

Ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις προτίθεται νὰ δασμολογήσῃ βαρύτερον ἢ μέχρι τοῦδε τὰς Ῥωσσιακὰς ζαχάρεις. Ἐκ

τούτου σφαιδρῶνται ἐπιθέσεις τοῦ Ῥωστικοῦ τύπου τῆς Ἀγγλίας, παραπονουμένου ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν τηρεῖ πιστῶς τὸν ὅρον τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου καὶ ἀπειλοῦντος ὅτι θὰ καταγγεῖλῃ ἡ Ῥωσσία τὴν ὑφισταμένην ἐμπορικὴν σύμβασιν καὶ θὰ ἐφαρμόσῃ μέτρα ἐντεκδικητικά.

Ἡ Αὐστρία**ἐπιβαρύνει τοὺς Ἰταλικοὺς οἴνους.**

Ἴδου καὶ μία εἰδήσις, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει ἀρκετὰ τοὺς οἴνοπαραγωγούς μας. Δυνάμει τῆς ὑπαρχούσης ἐμπορικῆς συμβάσεως μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἰταλίας ὁ ἐπὶ τῶν Ἰταλικῶν οἴνων δασμὸς εἶνε ἐλαφρότατος. Ἡ σύμβασις ὁμως αὕτη λήγει τὸν Δεκέμβριον τοῦ ἔτους τούτου, καὶ ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις προτίθεται νὰ καταγγεῖλῃ αὐτὴν καὶ νὰ μὴ τὴν ἀνανεώσῃ. Τοῦτο δὲ διὰ δύο λόγους, πρῶτον κατ' ἀπαιτήσιν τῶν οὐγγρῶν ἀμπελουργῶν, ὧν οἱ οἴνοι συναγωνίζονται, καὶ δευτέρον διότι καὶ ἡ Γαλλία ζητεῖ τὸν αὐτὸν ἐλαφρὸν δασμὸν, δυνάμει τοῦ ὅρου τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου.

Ἡ καταγγελία τῆς μετὰ τῆς Ἰταλίας ἐμπορικῆς συμβάσεως φέρει γενικὴν ἀνατροπὴν τῆς τέως δασμολογικῆς πολιτικῆς τῆς Αὐστρίας. Ἄφρακτος συνέπεια αὐτῆς, ὡς λέγουσι τὰ αὐστριακὰ φύλλα, θὰ ᾔησεν ἡ ἀνανεώσις τῶν μετὰ τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν συμβάσεων ἐπὶ νέων ὁλως βάσεων.

Ἄς ἔχωσι λοιπὸν τὸν νοῦν τῶν οἱ ἡμέτεροι ἀρμόδιοι διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ ἐπωφεληθῶσιν εὐνοϊκωτέρους ὅρους διὰ τοὺς οἴνους μας.

Τί χάνουν αἱ ἠλεκτρικαὶ ἑταιρίαι.

Ἡ Ῥωσσικὴ ἠλεκτροτεχνικὴ ἑταιρία Σίμενς καὶ Ἄλσχε, ἐν Πετροπόλει, ἐκλείσει τὸν ἰσολογισμόν τῆς τοῦ ἔτους 1902 μετὰ ζημίαν 300,000 ρουβλίων. — Τὸ μετοχικὸν τῆς κεφάλαιον, ἐντελῶς καταβεβλημένον, εἶνε 7 ἑκατομ. — Τὸ παρελθὸν ἔτος εἶχε δώσει μέρισμα 2 1/2 0/0.

Ἡ ἀνόρθωσις τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ἰταλίας.

Ἀφότου ἔβαλαν γινῶσιν οἱ ἴταλοι καὶ ἀπεσκοράκισαν τὴν μεγαλομανίαν ἐν τῇ πολιτικῇ ἢ ἐν γένει οἰκονομικῇ θέσει τοῦ τόπου ἐβελτιώθη αἰσθητῶς, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν. Ἐνῶ ἡ χρῆσις τοῦ ἔτους 1897—1898 ἐκλείσει μετ' ἔλλειμμα 1,100,000 φράγκων, ἡ τοῦ ἐπομένου ἔτους ἐκλείσει μετ' ἐπίσσευμα 5 ἑκατομμυρίων, ἡ δὲ τοῦ 1900—1901 μετ' ἐπίσσευμα 41 ἑκατομμυρίων· διὰ δὲ τὸ 1901—1902 προβλέπεται 21 ἑκατομμυρίων. Ὁ δὲ προϋπολογισμὸς τοῦ 1903 ἐψηφίσθη ἐπὶ τῇ βάσει περισσεύματος 13 ἑκατομμυρίων. Οὕτως ἡ Ἰταλία δικνύει ἐποχὴν σταθερῶν περισσευμάτων. Τὰ μὲν ἔσοδα αὐξάνουσιν, αἱ δαπάναι ὁμως συγκρατοῦνται ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὀρίων.

Ἀφ' ἐτέρου ἠύξθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τοῦ τόπου. Ἡ εἰσαγωγὴ ἐμπορευμάτων ἀπὸ 1413 ἑκατομμυρίων τὸ 1898 ἠύξησεν εἰς 1718 τὸ 1901· ἡ δὲ ἐξαγωγὴ ἀπὸ 1203 τὸ 1898 εἰς 1378 τὸ 1901.

Παραλλήλως δὲ πρὸς ταῦτα ἐβελτιώθη καὶ ἡ πίστις τῆς χώρας, τὸ δὲ συνάλλαγμα, ὅπερ πρὸ πέντε

ακόμη ετών είχαν υπερτίμωσι 7 και 8 0/0, πέρυσι δὲ 4 0/0, εὐρίσκεται τώρα περί τὴν ἰσοτιμίαν. Ἡ ἰταλικὴ ράντα 4 0/0 ἐτιμᾶτο τῷ 1898 φρ. 94 ἐν Παρισίοις, τώρα δὲ 103 ἢ ὁποῖα υπερτίμωσις κάμει τὴν ἰταλικὴν κυβέρνησιν νὰ σχεδιάζῃ τὴν μετατροπὴν τῆς ράντας διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ τόκου αὐτῆς εἰς 3 1/2 0/0.

Ἡ βελτίωσις αὕτη τῶν οικονομικῶν, οὕσα σταθερὰ καὶ ἀσφαλῆς, προκαλεῖ παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὴν σκέψιν ἐλαττώσεως φόρων τινῶν, καὶ ἰδίως τῶν βαρυνόντων τὰς ἀπορωτέρας τάξεις. Λόγος γίνεται ἀπὸ τοῦδε περὶ τοῦ ἄλατος, τοῦ πετρελαίου, τοῦ καφέ καὶ τῆς ζαχαρώσεως.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Ἐξακολουθεῖ νὰ μὴ ᾔηνε ποσῶς εὐχάριστος ἡ κατάστασις εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια, ἰδίως δὲ εἰς τὸ τῶν Παρισίων. Φαίνεται ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἐκκαθάρσιν τοῦ Νοεμβρίου διέτρεξαν σοβαρώτατον κίνδυνον, καὶ δὲν ἦτο δισόλου ἀπίθανον νὰ ἐκτραπῆ κἀνὲν ἀπὸ τὰ καταστρεπτικὰ ἐκεῖνα κρᾶξ, τὰ ὁποῖα παρεσύρουν τὰ πάντα. Εὐτυχῶς ἐπενέβησαν ἐγκαίρως τὰ μεγάλα τραπεζικὰ καταστήματα, ἡ λεγομένη haute banque, καὶ ἔσωσαν τὴν ἀγορὰν, χορηγήσαντα δάνεια ὑπὸ εὐνοϊκοῦ ὄρους. Ἐν τούτοις πολλαὶ ζημίαι συνέβησαν, ἐξακολουθεῖ δὲ πάντοτε νὰ ᾔηνε βαρεῖα ἡ ἀγορὰ. Αἰτία τῆς δεινῆς ταύτης θέσεως ᾔηνε ἡ προηγηθεῖσα μεγάλη ὑψωσις τῶν τιμῶν ἐπὶ τῆς εὐκαιρίας τοῦ εὐθηνοῦ χρήματος καὶ τῆς ἐλπίδι ὅτι ἡ εὐθηνία αὕτη θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ μακρόν. Ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου διαρκῶς ἠγόραζον. Τώρα λοιπὸν ἀναγκαστικῶς

ὀφείλουσαν νὰ πωλήσουν. Ἄλλὰ πῶς νὰ πωλήσῃ καὶ πῶς νὰ ἐλαφυνθῇ τις ἀφοῦ ἀπὸ καιροῦ ἤδη ἔπεσαν αἱ τιμαὶ, ὑπάρχει δὲ πολὺ κυμαινόμενον ποσόν, καὶ ὁλονὲν προσφοραὶ νέαι, ἐνῶ δὲν ὑπάρχει contre-partie, καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ ηὐξήθη καὶ ὁ τόκος τῆς προεξοφλήσεως; — Οὐδὲν ἄλλο μέσον ὅπως προληφθῇ ἡ καταστροφὴ ἢ ἡ συνδρομὴ τῶν μεγάλων χρηματικῶν ἀποθεμάτων, δι' ὧν νὰποσυρθῶσι ποσὰ τῶν πλεοναζόντων τίτλων ἐκ τῆς ἀγορᾶς.

Αἱ βλέψεις δὲν εἶνε αἰσιώτεροι περὶ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου· τούναντίον, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ τελευταῖος μὴν τοῦ ἔτους θὰ ᾔηνε καὶ ὁ δυσκολώτερος, ἢ δὲ ἐκκαθάρσις αὐτοῦ ἢ μᾶλλον ἐπίπονος. Ὁ τόκος τῶν δανείων ὑψοῦται βραδέως μὲν ἀλλὰ συνεχῶς καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην· φόβος ὑπάρχει ἐν Παρισίοις ὅτι κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὰ ρεπόρ θὰ φθάσουν εἰς 6 0/0. Ὅλοι ἔχουν ἐστραμμένα τὰ βλέμματα πρὸς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἀγγλίας ἐκ τῆς ὁποίας διαρκῶς ἐκρέει χρυσός, ἐξ οὗ εἰκάζουν ὅτι δὲν θὰποφύγουν τὴν ὑψωσιν τοῦ τόκου. — Ἐν Λονδίῳ ὁ τόκος τῶν ρεπόρ ἔφθασεν εἰς 4 1/4, ὁ δὲ τῆς προεξοφλήσεως εἰς 3 7/8. Ἐν Βερολίῳ, ὅπου τὸν Σεπτέμβριον ἐδάνειζον πρὸς 1 0/0, σήμερον ζητοῦν 3 3/4. Ἐν Βιέννῃ 3 3/8. Ἐν Μαδρίτῃ ἡ τιμὴ τοῦ συναλλάγματος ὑψώθη καὶ πάλιν, ἔνεκα τῆς κυβερνητικῆς μεταβολῆς, ἀπὸ τῶν 32 εἰς τὰ 37. Μετὰ τὴν ἐκκαθάρσιν, τὰ πράγματα εἶχον βελτιωθῆ κατὰ τι καὶ αἱ τιμαὶ ὑψώθησαν ἐλαφρῶς, καθότι αἱ τράπεζαι δανείισασι ἐπὶ μικρῷ τόκῳ διηυκόλυνον τὰ μάλιστα τὴν ἐκκαθάρσιν.

Εἰς τοὺς κατωτέρω πίνακας σημειοῦμεν τὰς τιμὰς τῶν κυριωτέρων ἀξιῶν χρεωγράφων ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις Λονδίνου καὶ Παρισίων.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Τιμαὶ τῆς 4 Δεκεμβρίου		Τιμαὶ τῆς 4 Δεκεμβρίου	
Ἀγγλικὰ Consols 2 3/4 0/0.....	92 13/16	Ἰαπωνικὸν 4 0/0.....	103
Ὁμ. 2 3/4 ἔξαγγρ. 1905.....		Ὀυγγρικὸν 4 0/0.....	102 5/8
Ἐθν. πολ. δάν. 2 1/4 0/0.....		Ἰταλικὸν 5 0/0.....	62 3/8
Τοπικὰ δάνεια 3 0/0.....		Πορτογαλλικὸν 3 0/0.....	101
Ἰνδικὸν 3 1/2 0/0.....	107 1/2	Ῥωσσικὸν II 4 0/0.....	84
Ἀργεντινικὸν 5 0/0.....	98	Ἰσπανικὸν 4 0/0.....	54 1/2
Βραζιλιανικὸν 4 0/0.....	87 1/2	Τουρκικὸν 1894 3 1/2 0/0.....	13 1/4
Βουλγαρικὸν 6 0/0.....		" Σειρὰ B 1894.....	21 7/8
Κινεζικὸν (χρυσ.) 1896 5 0/0.....		Ἡνωμ. Πολιτικῶν 3 1/2 0/0.....	3 3/8
Αἴγυπτ. Ἡνοποιήμ 4 0/0.....	107 1/4	Imp. Ottoman Bank.....	
Γερμανικὸν 3 0/0 1891.....		Τιμὴ Ἀργύρου.....	
		Τόκος προεξοφλ. ἰδιωτῶν.....	

Τηλεγραφικῶς.

Ἐν Λονδίῳ τῇ 15 Δεκεμβρίου

Consols 2 3/4 0/0.....	92.75
Ἑλληνικὸν 5 0/0.....	42. 1/2
Ἑλληνικὴ ράντ.....	32
Ἑλληνικὸν δάνειον Μονοπωλείων.....	44. 1/2

ΠΑΡΙΣΙΩΝ

		Ἰσοτιμία				Ἰσοτιμία	
Γαλλικὴ ράντα 3 0/0.....	100	99.85	Σιδηρ. Nord, μετοχ....	500	1840		
" 3 0/0 amortissable.....	100	98.35	" Ouest.....	500	945		
" 3 0/0 1902.....	100	98.95	" Orléans.....	500	1518		
Τράπεζα τῆς Γαλλίας, μετοχ.....	400	3835	" Est.....	500	950		
Crédit Lyonnais.....	100	1072	" Midi.....	500	1245		
Crédit Foncier.....	100	750	ὑπερτίμωσις χρυσοῦ.....		0		
			Τόκος προεξοφλ. Τραπεζῆς.....		3 0/0		

Τηλεγραφικῶς.

Ἐν Παρισίοις τῇ 15 Δεκεμβρίου

Συνάλλαγμα ἐπὶ Λονδίνου	25.14 ¹ / ₂
Γαλλικὴ Ράντα	99.60
Ἑλληνικὸν Λαύρειον	73.12
Σιδηρόδρομος Ρωμυλίας	118.12
Κονσολιδεὲς Τουρκίας	27 ¹ / ₄

Τιμὴ συναλλαγμάτων ἐν Παρισίοις.

(τῇ 4 Δεκεμβρίου)

ΤΡΙΜΗΝΟΥ ΤΥΠΟΥ	Τόκος προεξοφλήσεως		Τιμὴ Συναλλάγματος	
Ἐπὶ Ἀμστερδαμ	4 ⁰ / ₀	100 Φλωρίνια	Φρ. 205	Πρὸς εὑρεσιν τῆς τιμῆς τοῦ Chèque προσιθεται ὁ προεξοφλητικὸς τόκος διὰ 3 μῆνας.
Γερμανίας	4 ⁰ / ₀	100 Μάρκα	121.56	
Βιέννης	4 ⁰ / ₀	100 Κωρόναι	103.62	
Μαδρίτης	4 ⁰ / ₀	500 Πεσέται	369.50	
Λισαβώνας	4 ⁰ / ₀	100 Μιλρέις	438	
Πετρούπολεως ..	4 ⁰ / ₀	100 Ρούβλια	262	
ΤΥΠΟΥ ΟΥΦΕΩΣ				
Ἐπὶ Λονδίνου	4 ⁰ / ₀	1 Λίρα	25.13	Πρὸς εὑρεσιν τῆς τιμῆς τοῦ τριμήνου ἀφαιρείται ὁ προεξοφλητικὸς τόκος διὰ 3 μῆνας.
Βελγίου	3 ⁰ / ₀	1 Φράγκον	0.25 p.	
Ἰταλίας	5 ⁰ / ₀	1 Λίρα	0.37 p.	
Ἑλβετίας	4 ⁰ / ₀	1 Φράγκον	0.31 p.	
N Ἰόρκης	4 ⁰ / ₀	100 Δολλάριον	514.50	

ΜΕΡΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΑΣ

Ἐκ Λαρίσεως 23 Νοεμβρίου 1902

Σιτηρά. — Σήμερον γίνονται πράξεις εἰς τὰ σιτάρια πρὸς 38—39 λεπτά μετρητοῖς, πρᾶγμα καλόν, δηλ. ντεθές σκληρὸς. — Παρακαταθήκη ὑπάρχει ἀρκετὴ δι' ὅλον τὸ ἔτος, ὅσον διὰ χρειασθῆ διὰ τὴν ἐπαρχίαν καὶ ὀλίγον πρᾶγμα θὰ περισσεύσῃ διὰ τὸν Βόλον, ὥστε ἐφέτος θὰ ἔχωμεν εἰσαγωγὴν εἰς τὸν Βόλον ξένων σίτων ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου καὶ πέραν.

Ὁ καιρὸς πολὺ βροχερὸς καὶ φαίνεται αἱ πολλαὶ βροχαὶ θὰ ἐμποδίσουν τὴν ἐργασίαν τῆς σπορᾶς εἰς τὰς πεδιάδας Καρδίτζης καὶ Τρικκάλων.

ΑΓΟΡΑ ΒΟΛΟΥ

Ἐν Βόλῳ 23 Νοεμβρίου 1902

Σῦκα σχεδὸν ἐξηντήθησαν. Ἡ ἐφετεινὴ παραγωγή ¹/₃ τῆς περυσινῆς. Ποιότης καλή. Τιμὴ περὶ τὰς 0,55 δρ. bordo Volo.

Καπνὰ ὑψωμένα συνεπεία μικρᾶς ἐφετεινῆς παραγωγῆς καὶ τῶν προσφερομένων καλῶν τιμῶν ἐξ Αἰγύπτου.

Ἐλαιόλαδα παρακαταθήκη δὲν ὑπάρχει. Τὰ νέα ἐλάχιστα, ἢ παραγωγή ¹/₄ τῆς συνήθους. Τιμαὶ ὑψωμένοι δρ. 1.45 κατ' ὄκταν μὲ τᾶσιν ὑψώσεως.

Σιτηρά, τιμαὶ χαλαρωμένοι, 38¹/₂ — 40¹/₂ κατὰ ποιότητα. Ἐπὶ τῶν σιτηρῶν ὀλίγαι πράξεις γίνονται, λόγῳ τῆς δυσαναλογίας τῶν τιμῶν τῆς ἀγορᾶς μας πρὸς τὰς τῆς ἀγορᾶς Ἀμερικῆς. Ἐνεκεν αὐτοῦ τοῦ λόγου μικρὰ ἢ ἐξαγωγή.

ΑΓΟΡΑ ΣΥΡΟΥ

Ναῦλοι. Αἱ τιμαὶ τῶν ναύλων ἔφθασαν εἰς τὸ κατώτατον σημείον αὐτῶν. Διὰ τὴν Μεσόγειον καὶ τῆς Μικρῆς Θυλάσσης (τῶν ἀνοικτῶν λιμένων) προσφέρονται μόνον 8¹/₄ — 8¹/₂ φράγκα τὸν τόνον τῆ προσθήκη ἑνὸς φράγκου διὰ τὴν Ἰσπανίαν.

Κίνηδις ἀτμοπλοίων. Οἱ κατάπλοι καὶ ἀπόπλοι τῶν φορητῶν ἀτμοπλοίων ἐξακολουθοῦσι μετὰ τῆς αὐτῆς ζωηρότητος, καθ' ὅσον ὑπάρχουσιν ἀκόμη προναυλώσεις καὶ τὰ ἀτμόπλοια δὲν ἐπαυσαν τὰ ταξείδια αὐτῶν.

Ἀνθράκωντις. Ἀντιθέτως πρὸς τὴν κατάπτωσιν τῶν ναύλων ἢ ἀνθράκωντις τῶν ἀτμοπλοίων βραίνει αὐξάνουσα, καθ' ὅσον πάντοτε νέα ἀτμόπλοια προστίθενται εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀνθρακωπύρων. Ὁ δὲ λιμὴν τῆς Σύρου εὐρισκόμενος εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ ἀπὸ Μαλέα εἰς Δαρδανέλλια πλοῦ εἶναι ὁ καταλλήλοτος δι' ἀνθράκωντις. Ἡ ἐτήσια κατανάλωσις τῶν γαιανθράκων ἀνέρχεται εἰς 200,000 τόνους μὲ τᾶσιν αὐξήσεως πάντοτε.

Ναυπήγις καὶ ἀγορὰ ἀτμοπλοίων. Οὔτε ναυπήγις, οὔτε ἀγορὰ ἀτμοπλοίων ἀκούεται μὲ τὴν κατάπτωσιν τῶν ναύλων, οὔτε ἑταιρικὴ ὁμάς παρουσιάζεται πρὸς ἀγορὰν ἀτμοπλοίου τινός. Ἡ ὕψις τῶν ναύλων ἐπέφερε γενικὴν ἀποστροφήν πρὸς τὰ ἀτμόπλοια.

Σιτηρά καὶ ἄλλα. Ἡ κατάσταση τῶν σιτηρῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐμπορευμάτων εἶναι στάσιμος, καθ' ὅσον εἰς τοιαύτην ἐποχὴν δὲν γίνονται προμηθεῖαι.

ΞΕΝΑΙ ΑΓΟΡΑΙ

Ἀγορὰ Ἀμβούργου.

Ἰδιαιτ. ἀνταποκριτοῦ

Ἐν Ἀμβούργῳ τὴν 29 Νοεμβρίου 1902

Σταφίδες. Ἀζήτητοι. Ὄνομ. τιμαὶ. Ἀμαλιάδος καθαρ. εἰς Κιθ. Μ. 23. Φιλιπτρῶν ¹/₂ σακκία Μ. 19—19¹/₂. Ἡ ζήτησις κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐπαναληφθήσεται μετὰ τὰς ἑορτὰς.

Σῦκα. Καλαμῶν. Σταθερά. Ἐπωλήθησαν φαγώσιμα εἰς κορύνας πρὸς Μ. 28. Βιομηχανίας Στ. 26 30. Βόλου ἑλλείπουσι.

Καπνὰ. Ἡ ἐπ' αὐτῶν ζήτησις ζωηροτάτη, ἥτις δὲν φαίνεται καὶ παροδική. Ἀφ' ἑνὸς αἱ ἑλλειπτεῖς εἰσοδεῖται, ἀφ' ἑτέρου ἢ γιγαντιαίως προϋποσκατανάλωσις τῶν σιγαρέττων καὶ τοῦ κεκομμένου

καπνού, κατακτώντων πολύ έδαφος επί των σιγάρων (πούρων) και έν τέλει αι μεγάλοι αγοραι, εις ας η μεγάλη 'Αμερικανική 'Εταιρεία προέβη αγοράσασα έσχάτως άπασαν την παρακαταθήκην, των καλλιτέρας ποιότητος Τουρκ. καπνών, ένταυθα και Δρέσδη και έξακολουθούσα τοιαύτας έν ταις πηγαίς (Καβάλλα-Ξάνθη), ένταχούσαι την πεποιθήσιν ταύτην επί μάλλον.

'Επληρώθησαν κατά τον τρέχ. μήνα αι κατώτεροι ποιότητες 'Ελλάδος με υπερτίμησιν 20—30 %/ο. 'Εξακολουθούσης τής ζητήσεως αναμένεται επί μειζον ύψωμός.

'Εν Τουρκία (Καβάλλα και Ξάνθη) αι τιμαί υπερδιπλασιάσθησαν. Τò μέλλον των καπνοφυτειών τής 'Ελλάδος φαίνεται άριστον έφ' οιανδήποτε ποιότητων, έξόχως όμως αι εκ σπόρων Καβάλλας-Ξάνθης, διά τουτο φρονώ ότι όσον να ένισχυθι το πνεύμα τής καπνοφυτεύσεως και όπου άλλαγού πλην των γνωστών παραγωγικών μερών (Θεσσαλία, Φθιώτις, Μεσολόγγιον, 'Αγρίνιον και 'Αργος) είναι δυνατή αυτή. Ευρέθησαν μεταξύ των νεοσπορών τούτων καπνά θαυμαστικής έπιτυχίας, άλλα τόσον εκ τής άγνοίας των καλλιεργητών όσον και εκ τής μικράς ποιότητος, ταύτα άναμιχθέντα μετ' άλλων όμοιόδων κατ' έπιφανιν, έγέγοντο άφανή.

Ελαιόλαδα. 'Ελληνικά έλλείπουσι. 'Ισπανίας Μ. 57 1/2 — 59. Τò βαρέλ. δωρεάν ύπερ του αγοραστού.

Σιτηρά. Σιταρια. Χαλαρά μάλλον. 'Ρωσσίας 10 πούτ. Μ. 130/132. Κριθάρια 'Ρωσσίας 60, 61 Μ. 92/93. Καλαμάκια διαθέσιμα Μ. 115/116 καθ' όδόν Μ. 108/111. Καλαμάκια Δεκεμβρίου φορτ. Μ. 105 πάντα ταύτα προσλ. Τουρκίας.

Οίνοι 'Ελληνικοί. Μίστλ εις βαρέλια Μ. 19—19 1/2 τò 100λιτρον.

Βάλανοι. Καλαμών, Γυθείου Μ. 16—18. 'Αστακού Μ. 18 1/2 — 19. Τάσις προς χαλάρωσιν.

Βάμβαξ. Βορείου 'Αμερικης. Στάσιμος Μ. 43.

Δεσματά. Προσελεύσεως 'Ανατολής έλλείπουσι.

Κουκούλια και Μέταξα. Ούδεμία επ' αυτών εισαγωγή.

Καφέδες. Good average Santos. Δεκεμ. Μ. 29. 'Ιουλίου 30 3/4.

Ζαχαρίσις. 'Ακατέργ. (επί αποδ. 88 0/10) Δεκ. 15.95 'Ιουλ. 16.60. Σεπτ. 16.85. Νέας εισοδείας 93 'Οκτ.) Δεβριος Μ. 18, 17.90.

Άλλα έλληνικά προϊόντα. Πίτυρα Μ. 83—88 τόν τόννον. 'Αλευρα Γ' Μ. 98—100 τόν τόννον. Κουκία Μ. 137—138 τόν τόννον, σταθερά.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΟΙΝΟΛΟΓΙΚΟΝ

'Εν 'Αθήναις τῆ 1 Δεκεμβρίου 1902.

Η φετεινή ποραγωγή των οίνων φαίνεται ότι παντού θά ύστερη τής περισυνής κατά ποσότητα, κατά ποιότητα όμως θά είναι ύπερτέρα. Οί φετεινοί οίνοι είναι γενικώς οίνοπνευματούχοι.

Εις τας μάλλον οίνοφόρους χώρας του κόσμου, την Γαλλίαν και 'Ιταλίαν, λογαριάζουν ότι η οίνοπαραγωγή του 1902, θά είναι κατά έν τρίτον μικροτέρα τής περισυνής, επηρεασθεισών πλειότερον των μεσημβρινών επαρχιών, ένεκα τής υπερβολικής του θέρους θερμότητος. — Και η 'Ελληνική παραγωγή θά είναι μικροτέρα τής περισυνής. Η Λευκός έν παραδείγματι παράγουσα κατά μέσον όρον 180 μέχρι 200 χιλιάδων βαρελίων, έπίτωσ παρήγαγε μόνον 140 150 χιλιάδων βαρελίων.

'Ενεκα τής ύποτιμημένης ταύτης μειώσεως τής παραγωγής άπαντες, τες σχεδόν οι οίνοι τής παραγωγής του 1901 έξηνηλέθησαν, ύψωθεισών καταπληκτικώς των τιμών των: οι οίνοι π. χ. τής 'Αλγερίας. 'Οτινες κατ' Αύγουστον ήγοράζοντο προς 0,60 φρ. τόν βαθμόν, έφθασαν ήδη εις 1,30—1,60 και 2 φρ. τας μεγαλειτέρας ποσότητας φετεινών οίνων ήγόρασαν αι 'Ιταλικαί και Γερμανικαί αγοραι.

Η γενική αυτή ύψωσις τής τιμής των οίνων ίδρασεν ευεργετικώς και επί των 'Ελληνικών αγορών. Οί οίνοι, έν παραδείγματι τής Κύμης και τής Λευκάδος, οτινες δέν ευρισκον πρότερον αγοραστάς και με 16 λεπτά την οκάν έπωλήθησαν από 2 1/2 — 28 λεπτών. Ούτω δέ έν ωϊ κατά την τρίτην τριμηνίαν του 1901 είχαμεν εξαγωγήν εις βαρέλια και φιάλας 724, 657 οκάδων οίνου, κατά την αντίστοιχον εποχήν του έτους τούτου είχθησαν 1, 700,000 περίπου οκάδας.

Εις την αγοράν του βορδύ η τιμή των γαλλικών οίνων τής φετεινής έσοδείας περιεστράφη από 250—350 φρ. τò χιλιολιτρον. Οί οίνοι τής 'Αλγερίας: έρεθ. 11^ο φρ. 235, 12^ο φρ. 250—260, οίνοι λευκοί έξ έρυθρών σταφυλών 12^ο φρ. 275 και εκ λευκών σταφυλών 12—13^ο φρ. 300—325. 'Ινοι 'Ισπανικοί του 1901 έσημειώθησαν εις τας έξής τιμάς. 'Ερυθροί Valence 12^ο φρ. 280—300, Alicante 12^ο φρ. 300—325, 13—14^ο φρ. 325—350, Huelva 12^ο φρ. 280—300 και Manche 12^ο φρ. 225. Οίνων λευκών ύπάρχει έλλείψις.

Εις τας 'Ιταλικάς αγοράς έσημειώθησαν αι έξής τιμαί: Scoglietti 23—24 λίρας τò εκατόλιτρον, Riposto, 14—18 λ. Gallipoli 24—25 λ. Milazzo 22—26 λ. Barletta 25—28 λ. Ag. Εύφημια (Καλαβρία) 27—28 λ. Castellamare (Λευκός) 22—25 λ. Τουρκικών οίνων 20—21 λ. Οίνων γλυκών τής Σάμου 29—30 λ. Marsala (έρυθ.) 24—26 λ. Sardaigne, 15—18, λ. Monferrato 24—30 λ. — 'Ισπανικών (Alicante) 16—17 λ. και Σύμρνης 28—29 λίρων.

'Επί 'Ελληνικών οίνων δέν είδαμεν σημειωμένας πράξεις. 'Ηγοράσθησαν ίσως επί τόπου προς γρήσιν εργοστασίων.

Τò εξαγωγικόν έμπορίον των 'Ελληνικών οίνων από έτους εις έτος βαινει εις παρακμήν. 'Αλλι η εξαγωγή ε. ε. θά ηναι ύπερτέρα τής του παρελθόντος έτους. Ούτως έν έτι 1895 είχθησαν από την 'Ελλάδα 15,810,516 οκάδ. οίνου, τò 1896 δκ. 18,268,095 τò 1897 δκ. 19,824,111 τò 1898 δκ 16,029,280 τò 1899 δκ 23,236,591 τò 1900 δκ. 17,129,390, τò 1901 οκάδ. 6,714,903 και από 1 'Ιαννουαρίου—31 86ρίου ε. ε. οκάδ. 10,004,533. Περι των αίων τής καταπτώσεως ταύτης τής εξαγωγής και των μέσων τής βελτιώσεως, θά πραγματευθώμεν εις ιδιαίτερον άρθρον.

Οί κατά την τρίτην τριμηνίαν του έτους τούτου εξαχθέντες 'Ελληνικοί οίνοι άνήλθον εις 1,715,356 οκάδας. Είχον δέ τας έξής προσελεύσεις: Θήρας 153,208 οκάδας, 'Ιθάκης 10,998 δκ. Χαλκίδος 25,000 δκ. Λευκάδος 372,244 δκ. Κεφαλληνίας 102,280 οκάδας Καλαμών 547,926 δκ. Ηατρών 231,382 δκ. Κύμης 201,312 οκάδας Πειραιώς 155,406 οκάδ και διαφόρων μερών 15,600 περίπου. Ούτοι θά είναι πιστέιοι, παλαιοί οίνοι.

Οί δέ κατά τον παρελθόντα μήνα 'Οκτώβριον εξαχθέντες οίνοι άνέρχονται εις 10,004,533 οκάδ και έχουσι τας έξής προσελεύσεις: Κεφαλ. 139,794 δκ Σκοπελου 108 105 δκ. Καλαμών 476,266 οκάδ. Λευκάδος 400,868 οκάδ. Κερκύρας 12,680 δκ. 'Ιθάκης 4680. Τήνου δκ. 200, Χαλκίδος (γλυκύς) 161,200 δκ. 'Υόρας 40 δκ. και Θήρας 5400 οκάδ. Η εξαγωγή όμως του μηνός τούτου, ως και των προηγουμένων τριών μηνών ίσως είναι ύπερτέρα, μη συγκεντρωθέντων των άποτελεσμάτων όλων των τελωνείων εις τò οικείον τμήμα του 'Γουνομικόν των Οικονομικών και μη γενομένης επίσημου στατιστικής διά τόν χρόνον τούτον.

Την κατεύθυνσιν των οίνων τούτων θιλομεν σημειώσει εις τò προσεγές φύλλον. Τούτο μόνον σημειώμεν σήμεραν, ότι η Γαλλία και η 'Ιταλία, οι καλλήτεροι μας πελάται του παρελθόντος, με δλην την έλλειψιν, ην έχουσι έτιος, έκαμαν ελαχίστην εισαγωγήν 'Ελληνικών οίνων. Οί έπιδηθέντες εκεί βαρύτεροι θα μοι ίσως τοίς κατίστησαν δύσκολον την είσοδον. Η 'Ιταλία εισήγαγεν οίνους περισσοτέρους τής Γαλλίας.

'Από τò Hartford τής 'Αμερικης ζητούνται δείγματα μαυροδάφνης, του γνωστού 'Ελληνικού έπιδορτίου οίνου.

Η ΣΤΑΦΙΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

'Η κατάστασις. — Περαιτέρω έκπτώσις τιμών. — Συστάσεις εις τούς έν 'Ελλάδι. — Τέ λέγουσ οι Άγγλοι.

(Του ιδιαίτερου ανταποκριτου μας)

Λονδίνον 22 5 Δεκεμβρίου 1902

'Η κατάστασις των Κορινθιακών Σταφίδων δυσάρεστος τοίς άποστολεύσιν από αυτής τής άνάρξεως τής περιόδου, κατέστη κατά την λήγουσαν έβδομάδα δυσμενεστέρα. Πωλήσεις έγέγοντο ελάχιστα και αυτά δε εις τιμάς χαμηλοτέρας των τής προλαβούσης έβδομάδος. Η άφθονία των έφοδιών κατέστησε τας άγγλικάς αγοράς τελείως άνεξαρτήτους τής έν 'Ελλάδι καταστάσεως και εις τò γεγονός τούτο όφείλομεν τò όξύμωρον να ηναι αι σταφίδες ευθηνότεραι έν 'Αγγλία η έν 'Ελλάδι, τῆ χώρα τής παραγωγής και προσελεύσεως των. — 'Επαρχιακός καρπός έπωλήθη και προσφέρεται ένταυθά τε και έν Λιθερπούλη εις τὰ 13) — σελλήνια κατά στατήρα εις άνάλωσιν, ένφ η αυτή ποσότης κοστιζει σήμεραν έν 'Ελλάδι 11/- σελ. cif, ητοι 14/6 εις άνάλωσιν, δηλαδή 28 περίπου δραχμάς κατά χιλιολιτρον περισσότερον, αναλογούσας προς ζημίαν 25 σχεδόν τοίς εκατόν επί τής αρχικής αγοράιας αξίας. — Και ταύτα αι προς τόν κοινότερον και ευθηνότερον καρπόν. Ο των καλλιτέρων ποιότητων ύπέστη ύποτίμησιν συμαντικώτεραν. Σταφίς Αιγίου, λόγω χάριν, πολύ καλής ποιότητος, έπωλήθη και προσφέρεται εις τὰ 17] και 18] — σελ. εις άνάλωσιν, έκκαθαρίζοντα δραχμάς 225 περίπου f. o. b. κατά χιλιολιτρον, ένφ όμοιάς ποιότητος σταφίς έπωλήθη έσχάτως έν Αιγίω εις τὰ 17] — σελ. fob, εκκαθαρίζοντα δραχμάς 320 περίπου κατά χιλιολιτρον. 'Ατυχώς οι

Αίγειες καθώς και οι Κορινθιοί, και οι Πατρείς και οι 'Αμαλιαδείς έσπευσαν να στείλουν εντός των δύο πρώτων μηνών της περιόδου όλην των τήν έσοδειαν εις 'Αγγλίαν, αποκλείσαντας αυτήν του συναγωνισμού της εξ άλλων χωρών ζήτησεως και δι' αυτής μόνον της σπουδής των μειώσαντες τήν αξίαν της από 25 έως 30 τοις εκατόν. Αι τιμαί είναι τόσο χαμηλαί, κ ποσότης τόσο πολλή και ή άπανταχού κατανάλωσις τόσο ένθαρρυντική, ώστε δικαιούται τις να συστήση τους κατόχους μειζονα ύποστήριξιν του προϊόντος των μεϊτήν βεβαιότητα κρείττονος τύχης έν προσεχει μέλλοντι. Τρόφιμον καταναλισκόμενον εις δώδεκα μήνας δε δύναται να πωληθῆ έντός τριών. Τήν μεγάλην αυτήν αλήθειαν δέν θέλουν ν' άναγνωρίσουν έν 'Ελλάδι ούτε οι παραγωγοί ούτε οι έμπορευόμενοι τήν σταφιδα, και διά τουτο ύφίστανται έπανειλημμένα άπογοητεύσεις.

Αι τρέχουσαι τιμαί έχουν ενώς ακολουθως.

Καρποί Αίγιαλείας 16]- έως 26] σελ. κατά στατήρα. Κορινθίας 14] έως 20] και Παναρίτου έως 30]- Πατρών, 'Αμαλιάδος και Ζακύνθου 14] έως 16]. 'Επαρχιών έν γένει 13] έως 13]6, και παλαιας έσοδειας 11] έως 11]6, άπαντα εις άνάλωσιν.

'Ως λίαν σχετικήν προς τας άνωτέρω παρατηρήσεις παραθέτω μετάφρασιν παραγράφου εξ άρθρου της α' Έπιθεωρήσεως των Προϊονταγορών » (Produce Markets Review) του παρελθόντος Σαββάτου, διαρμηνεύοντος τας σκέψεις του καταστήματος 'Ιωσήφ Τράβερς και Υιός, εκ των πρωτευόντων της 'Αγγλίας σταφιδογοραστών :

α' Η άπόστασις ή χωρίζουσα τας έν 'Αγγλίαν από των έν 'Ελλάδι τιμών του σταφιδοκαρπού έμειώθη έτι μάλλον κατά τήν λήγουσαν έβδομάδα, διότι έν

μέν τῇ 'Ελλάδι διατελοῦσιν αὐται σταθεραί, έν δέ τῇ 'Αγγλίαν ύπεχώρησαν κατά τι, ιδίως αϊ των κατωτέρων ποιότητων. Το άποτέλεσμα της νέας αυτής ύποτιμήσεως είναι ότι αϊ Κορινθιακαί σταφίδες είναι σήμεραν εύθηνότεραι έν 'Αγγλίαν ή έν οιαδήποτε άλλη χώρα, ή δ' εύθηνία είναι ήδη τόσο σημαντική, ώστε μικρά ταύτης έπίτασις ένδέχεται να προσελκύση τας άλλας καταναλωτριάς χώρας, δυναμένας ν' αγοράσωσιν έν 'Αγγλίαν εύθηνότερον ή έν 'Ελλάδι. πκρά τον πληρωθέντα ναύλον και τας δαπάνας της έκροτώσεως και άποθηκεύσεως. Το πκτροπαράδοτον σύστημα της εις το 'Ηνωμένον Βασίλειον εις τύχην άποστολής (on Consignment) μεγάλου μέρους της έσοδειας, ένεκα των χρηματικών εύκολιών των άφθόμως έντεϋθεν παρεχομένων, είναι τῇ αλήθειαν άξιον μακαρισμού εκ μέρους των ήμετέρων αγοραστών. 'Εν τῇ ήπειρωτικῇ Εύρώπῃ και έν 'Αμερικῇ ο μεταπράτης είναι ήποχρεωμένος να ποιῆται τας προμηθείας αὐτοῦ κατ' εύθειαν εξ 'Ελλάδος, να πληρώνῃ πρό της παραλαβῆς και έγκρίσεως της ποιότητος, και να στερῆται άπολύτως του πλεονεκτήματος της έκλογῆς, εξ άφθονίας ποσοτήτων και ποικιλίας παραγωγών και ποιότητων, της ποιότητος, παραγωγῆς και ποσότητος αϊτινες έβδομαδιαίως τῷ άναγκαιοῦσι. Είναι δ' οὕτως μέγιστον και πολύτιμον το πλεονέκτημα τουτο έν περιστάσεσιν όμαλαῖς. 'Επίσης εις το ζήτημα της τιμῆς ο έν 'Αγγλίαν μεταπράτης κέκτηται το προνόμιον της έκλογῆς εκ παρακαταθήκης μεγάλης και ποικιλῆς, συγκεντρουμένης ένταῦθα χάριν κυρίως οικονομικών λόγων, και διαχειριζομένης παρ' έμπόρων οϊτινες δέν έχουν άλλον πόθον ειμή να πωλήσουν εις οϊκνήποτε τιμήν καλύπτουσαν τας προς τους παραγωγούς μετριωτάτας αὐτῶν προκαταβολάς».

ΤΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

Τιμή έν 'Αθήναις του φράγκου επί Παρισίων ύψεως (τοῖς μετρητοῖς).

Μέσοι όροι κατά μήνα.

Έτη	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Άπριλιος	Μάιος	Ιούνιος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος
1898	153 ³ / ₄	148 ¹ / ₄	141 ³ / ₄	148 ¹ / ₂	147 ¹ / ₂	144 ³ / ₄	144	141 ¹ / ₂	143	150	149 ¹ / ₂	152
1899	154 ¹ / ₂	155	156	158 ³ / ₄	154 ¹ / ₂	150 ³ / ₄	151	151 ¹ / ₂	156 ³ / ₄	162	162 ¹ / ₄	165
1900	166 ³ / ₄	168 ¹ / ₄	163 ³ / ₄	163	164 ¹ / ₂	166	168 ¹ / ₂	160 ³ / ₄	155	162	165 ¹ / ₂	168 ¹ / ₂
1901	170 ¹ / ₂	169 ¹ / ₂	169 ¹ / ₂	169	162 ¹ / ₂	158	159 ¹ / ₂	160	165 ¹ / ₄	169	169	167
1902	167 ¹ / ₂	166 ¹ / ₂	164 ¹ / ₂	164	159	158	157 ³ / ₄	158 ¹ / ₂	164 ¹ / ₂	164 ¹ / ₂	163 ³ / ₄	

Τιμή του φράγκου ύψεως επί Παρισίων (τοῖς μετρητοῖς) καθ' ήμέραν.

	Νοεμβρ. 28	1 Νοεμβρ. 29	Νοεμβρ. 30	Δεκεμβρ. 1	Δεκεμβρ. 2	Δεκεμβρ. 3
1902.....	164 ¹ / ₂	164 ¹ / ₂	164 ¹ / ₂	—	164	163 ³ / ₄
1901.....	168 ¹ / ₂	168	167 ¹ / ₂	—	—	167
	4	5	6	7	8	9
Δεκεμβρίου 1901.....	166 ³ / ₄	166 ³ / ₄	166 ³ / ₄	166 ³ / ₄	167	—

Τιμή Συναλλάγματος τριμήνου

(Τῆ 3 Δεκεμβρίου 1902).

Ἐπὶ Παρισίων.....	Φράγκα τρίμηνα.....	1.62 1/2
» Λονδίνου.....	Λίραι τρίμηνοι.....	40.65

Τιμή φράγκων ὄψεως εἰς προθεσμίας.

Διὰ τέλος Δεκεμβρίου.....	163 1/2
» τέλος Ἰανουαρίου.....	164
» τέλος Φεβρουαρίου.....	164 1/2

Τιμὰ Συναλλαγμάτων ὄψεως

(τῆ 3 Δεκεμβρίου)

Ἐπὶ Παρισίων.....	1 Φράγκα.....	Δρ.	1.63 1/2
» Λονδίνου.....	1 Λίρα.....	»	41.05
» Βερολίνου.....	1 Μάρκα.....	»	2.01
» Βιέννης.....	1 Κορῶνα.....	»	1.71 1/2
» Ἰταλίας.....	1 Λίρα.....	»	1.62 1/2
» Βουκουρεστίου.....	1 Λεῖ.....	»	1.63

Η ΣΤΑΦΙΣ

Ἐξαγωγή κατὰ μῆνα κατὰ τὰ τελευταῖα 4 ἔτη.

(Οἱ ἀριθμοὶ εἶνε Ἑνετικαὶ λίτραι).

Μ ῆ ν ε ς	Εἰσοδεῖα 1899—1900	Εἰσοδεῖα 1900—1901	Εἰσοδεῖα 1901—1902	Εἰσοδεῖα 1902—1903
5—31 Αὐγούστου.....	61.613.443	35.178.462	48.427.885	70.608.656
Σεπτέμβριος.....	65.567.168	40.483.723	62.175.362	72.543.239
Ὀκτώβριος.....	41.241.346	5.419.151	45.499.590	41.201.181
Νοέμβριος.....	17.166.966	2.712.220	28.459.714	
Δεκέμβριος.....	9.177.643	2.220.210	20.768.298	
Ἰανουάριος.....	14.533.294	4.413.273	7.886.986	
Φεβρουάριος.....	14.040.667	1.631.937	9.647.371	
Μάρτιος.....	12.835.939	3.148.673	2.299.182	
Ἀπρίλιος.....	7.618.472	2.213.675	6.345.250	
Μάϊος.....	11.259.518	4.540.380	9.391.076	
Ἰούνιος.....	2.251.464	1.121.925	6.044.305	
Ἰούλιος.....	2.231.965	169.524	2.842.134	
1—4 Αὐγούστου.....	52.899	359.467	745.015	
Σύνολον.....	559.266.784	103.612.720	251.232.438	

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Αἱ βροχαὶ καὶ ὁ Σ.Π.Α.Π.

Ἐντελῶς ἀνυπόστατος εἶνε ἡ κυκλοφορήσασα φήμη ὅτι ἕνεκα τῶν τελευταίων βροχῶν ἐν Πελοποννήσῳ κατέπεσε γέφυρά τις τῆς νέας γραμμῆς Μελιγαλᾶ. Αἱ βροχαί, αἱ ὁποῖαι ἦσαν πολὺ ὀρμητικώτεροι τοῦ συνήθους παρέσυρον εἰς σημεῖά τινα τῆς γραμμῆς τὰ χῶματα καὶ ἔφερον μικρὰς βλάβας, ἀλλ' αὐταὶ ταχέως ἐπληρωθῶθησαν. Ὅπωςδὴποτε ἐπῆλθε διακοπὴ τῆς κυκλοφορίας ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, μετὰ διαλειμμάτων, συνέπεια δὲ τῶν διακοπῶν τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἀναστολὴ τῆς ὀλονέν προοίους αὐξήσεως τῶν εἰσπράξεων, συγκριτικῶς πρὸς τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ὁ Σιδηρόδρομος Κηφισσίας ἠλεκτρικὸς.

Αἱ ἐργασίαι πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἠλεκτρικῆς ἑλξεως ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ Κηφισσίας ἄρχονται ὅσον οὐπω, νῦν δὲ καταρτίζονται ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ σιδηροδρόμου τούτου τὰ σχετικὰ σχέδια. Θὰ γείνη διπλῆ γραμμὴ, διότι ἄλλως δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἠλεκτρικὴ ἑλξις ἕνεκα τῆς κατασκευῆς τῆς νέας γραμμῆς

μῆς θὰ βραδύνη ἡ ἐναρξίς τῆς νέας κυκλοφορίας, ἥτις βεβαίως δὲν θὰ ἦνε ἕτοιμος κατὰ τὸ προσεχὲς θέρος. Πρὸς τούτοις σκέψις γίνεται περὶ μεταβολῆς τοῦ διαγράμματος εἰς τὸ ἐντὸς τῆς πόλεως τμήμα πρὸς συντόμωσιν τῆς ἀποστάσεως. Πρὸς τοῦτο ὁμως ἀπαιτεῖται σημαντικὸν ποσὸν διὰ τὰς ἀπαλλοτριώσεις, καὶ ἐδῶ προσκόπτει τὸ πρᾶγμα. Καθὰ ὑπολογίζουσιν οἱ ἀρμοδίοι, τὸ ἀπὸ Ἀθηνῶν μέχρι Κηφισσίας διάστημα, μετὰ σταθμοῦ εἰς Ἀμκρούσιον, θὰ διανύεται εἰς 23—25 λεπτά. Δι' ἠλεκτρικὸν σιδηροδρόμον, προκειμένου περὶ 15 1/2 χιλιομ. εἶνε καὶ πάλιν πολὺς ὁ χρόνος οὗτος ἂν δὲ πρόκηται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, ὡς συμβαίνει συνήθως ἐν Ἑλλάδι, ναὺξήσωσιν ἀκόμη κατὰ 3—4 αὐτὰ τὰ λεπτά καὶ νὰ φθάσωμεν εἰς τὰ 30, τότε βεβαίως δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ γίνουσι τόσα ἐξοδα. Διὰ τοῦτο ἐπεθυμοῦμεν νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς ἀρμοδίους, ἀφοῦ ἄπαξ ἐμβῆκαν εἰς τὰ ἐξοδα, νὰ λάβουσι τὴν γενναίαν ἀπόφασιν, νὰ κάμουν κατὰ τέλειον. Ἄν καὶ μὲ τὸν ἠλεκτρισμὸν δὲν θὰ κατορθωθῇ νὰ φθάσωμεν εἰς 15 ἕως 16 λεπτά εἰς τὴν Κηφισσίαν, τότε ἔρρεται καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Όμολογίαι Έθνικῶν Δανείων

Ίσοτιμία	Τόκος τελευταίας εξαμηνίας	Έκδοθεῖσαι Όμολογίαι	Όνομα Δανείου	Δραγμαί χαρτονομ.	
				Νοεμβρίου 28	Δεκεμβρίου 3
Φρ. 500	Α'. 1902 φρ. χρ. 5	240 000	5 ⁰ / ₁₀₀ 1881 (τῶν 120 ἑκατ.) εἰς χρυσόν....	344	344
» 500	» » » » 5	211.930	5 ⁰ / ₁₀₀ 1884 (τῶν 170 ἑκατ.) εἰς χρυσόν....	343	342
» 500	» » » » 5.95	270.000	4 ⁰ / ₁₀₀ 1887 Μονοπωλίτων εἰς χρυσόν.....	360	360
» 500	» » » » 3.20	310.000	4 ⁰ / ₁₀₀ 1889 'Ράντα εἰς χρυσόν.....	255	255
» 500	» » » » 5 —	120.000	5 ⁰ / ₁₀₀ 1890 Σιδηρ. Λαρίσσης εἰς χρυσόν....	328	328
» 500	Τριμην. 'Ιουλ. » 2.50	19.478	5 ⁰ / ₁₀₀ 1893 Φαῖντιγγ εἰς χρυσόν.....	—	—
» 500	» 'Οκτωβρ. » 2.50				
» 2.500	Β'. 1902 φρ. » 31.25	60.237	2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀ 1898 'Ηγγημένον εἰς χρυσόν.....	—	—
Δρ. 100	Α'. 1902 Δρ. 2.50	763.508	5 ⁰ / ₁₀₀ 1898 'Ηνοποιημένον δραγμ.....	106.25	106.25
» 100	—	117.500	5 ⁰ / ₁₀₀ 1900 Σιδηρ. Πύργου-Μετλιγαλά.....	102	102
» 10	'Ατοκον (*)	272.376	Πατριωτικῶν εἰς δραγμᾶς.....	—	—

(*) Κληροῦνται κατὰ τριμηνίαν 907 Όμολογίαι ἐξ ὧν αἱ 106 μετ' ἀμοιβῶν Δρ. 2270.

Όμολογίαι Σιδηροδρόμων καὶ Έταιριῶν

Ίσοτιμία	Τόκος ἐτήσιος	Όνομαστικόν Κεφάλαιον	Δάνειον	Τιμή εἰς Δραγμᾶς χαρτ.	
				Νοεμβρίου 28	Δεκεμβρίου 3
Δρ. 200	3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	Δρ. 6.000.000	Σιδηρ. Πιερ. 'Αθ. Πελοποννήσου.....	110	110
» 200	5 ⁰ / ₁₀₀	2.600.000	'Ιδίου 6'. ἔκδοσις.....	166	166
» 500	4 ⁰ / ₁₀₀	2.000.000	Σιδηρ. 'Αθηνῶν-Πειραιῶς.....	426	426
» 200	5 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	1.500.000	Σιδηρ. Προεκτάσεως.....	198	198
» 200	5 ⁰ / ₁₀₀	800.000	Σιδηρ. ὁμοίως, 6', ἔκδοσις.....	186	186
» 500	5 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	1.900.900	Σιδηρ. Θεσσαλίας.....	488	488
» 200	5 ⁰ / ₁₀₀	2.192.000	Σιδηρ. ἰδίου, 6', ἔκδοσις.....	187	187
Φρ. 400	3 ⁰ / ₁₀₀	Χρ.72.716.400	Λαχειοφόροι 'Εθνικῆς Τραπεζῆς.....	690	660
» 100	5 ⁰ / ₁₀₀	» 2.500.000	Τραπεζῆς 'Αθηνῶν.....	168	168
Δρ. 500	6 ⁰ / ₁₀₀	Δρ. 1.000.000	Μεταλλουργείων Λαυρείου.....	635	635
Φρ. 500	6 ⁰ / ₁₀₀	Χρ.23.000.000	Οἰνοποιητ. 'Εταιρ. 'Αχαΐας.....	500	500
			'Ετ. Διούργος Κορίνθου.....	35	35

Μετοχᾶι Τραπεζῶν καὶ Έταιριῶν

Τιμαὶ διὰ τὸ τέλος τοῦ μηνός, κατὰ τὸ ἐπίσημον χρηματιστ. δελτίον.

Τιμή Όνομαστική	Τελευταῖον διανεμηθὲν μῆρισμα	Μετοχᾶι ἰκδοθεῖσαι	ΕΤΑΙΡΙΑΙ	Νοεμβρίου			Δεκεμβρίου		
				28	29	30	1	2	3
Δρ. 1000	Α'. 1902 Δρ. 85	20 000	'Εθνικὴ Τράπεζα τῆς 'Ελλάδος....	3727.50	3720	3740	—	3767 ¹ / ₂	3765
» 100	» » » 5	100.000	Τράπεζα 'Αθηνῶν.....	163	163	163.50	—	164 ¹ / ₂	164 ¹ / ₂
» 100	» » » 1.50	100.000	Τράπ. Βιομηχανικῆς Πίστεως.....	66.25	66	66.50	—	66 ¹ / ₂	66 ¹ / ₂
Φρ. χρ. 125	» » Φρ. χρ. 1.75	40.000	Τράπεζα Κρήτης.....	176	178	178	—	177 ¹ / ₂	177 ¹ / ₂
Λίρ. 'Οθ. 11	» » Γρ. χρ. 16	24.000	Τράπεζα Μιτυλήνης.....	295	295	295	—	295	295
Δρ. 100	'Ετους 1901 Δρ. 1 ¹ / ₂	120.000	Σιδηρ. 'Αθηνῶν-Πιερ.-Πελοπονν...	60	60.25	60.50	—	60 ¹ / ₂	60 ¹ / ₂
» 200	Α'. 1902 Δρ. 10 ¹ / ₂	28.294	» Πειραιῶς- 'Αθηνῶν.....	365	366	366	—	367	367
» 250	'Ετους 1901 Δρ. 5.50	92.000	» Θεσσαλίας.....	121.50	121.75	122	—	122 ¹ / ₂	122
» 200	Α'. 1902 » 1.60	100.000	'Εταιρ. Μεταλλουργείων Λαυρείου..	117	117	117	—	117	118
» 100	» 1901 » 2.—	40.000	» Δημοσίων καὶ Δημοτ. Έργων.....	42.50	42.50	43	—	42 ³ / ₄	43
» 200	'Ετους 1901 » 14	12.500	» Έργοληφῶν.....	189	189	189.25	—	190	190
» 100	» » » 3	25.000	» 'Ελλ. Παρατεταμένου.....	64	64	64.50	—	65	64 ¹ / ₂
Φρ. χρ. 125	Α'. 1902 Φρ. χρ. 7	32.000	» Διαχειρ. ὑπεργίων προσόδου.....	448	448	448	—	449	449
Δρ. 200	'Ετους 1901 Δρ. 15	15.000	Πανελλήνιος 'Ατμολογία.....	204	204	204	—	205	205
» 100	—	50.000	'Ελλην. 'Ηλεκτρικὴ Έταιρεία.....	79.50	79.50	82	—	82	81 ³ / ₄
» 500	—	10.000	'Εταιρ. Διούργος Κορίνθου.....	—	—	—	—	—	—
» 500	'Ετους 1901 Δρ. 60.50	5.000	» 'Αερίοφωτος 'Αθηνῶν.....	690	690	690	—	690	690
» 250	—	1.000	» 'Υφαντουργικὴ Φαλήρου.....	250	250	250	—	250	250
» 500	—	3.000	» 'Ελλ. Μηχ. «Βασιλειάδης».....	250	250	250	—	250	250
» 100	'Ετους 1901 Δρ. 6	30.000	» Μεταλλείων Δαρδελίης.....	64	64	64	—	64	64
» 100	—	50.000	» Τεχνικῶν Έργων.....	100	100	100	—	100	100

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΛΛΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ἐκδίδεται κατὰ Τετάρτην

Ἰδιοκτῆτης Γ. ΚΑΤΣΕΛΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	ΓΡΑΦΕΙΟΝ	ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ
Ἀπὸ 1ης ἐκάστου μηνός:	ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ	Ὁ στίχος τῶν 11 στιγμῶν λεπτὰ 50.
Ἐσωτερικοῦ ἐτησίως Δρ. 20	Ὁδὸς Σταδίου 54	Δι' ἄνω τῶν 20 στίχων κατ' ἀποκοπὴν.
Ἐξωτερικοῦ " Φρ. 20	Τηλέφωνον ἀριθ. 431	
Ἐκαστον φύλλον λεπτὰ 50		

ΕΤΟΣ Α'.

Τετάρτη τῆ 11 Δεκεμβρίου 1902

ΑΡΙΘ. 2.

Οἱ δύο πρώτοι ἀριθμοὶ τῆς «Οἰκονομικῆς Ἑλλάδος» διανέμονται δωρεάν. Ὅσοι ἐκ τῶν λαβόντων τὸ φύλλον δὲν ἐπιστρέψωσι τὸν τρίτον ἀριθμὸν θεωροῦνται συνδρομηταί. Ἡ συνδρομὴ των ἀρχεται ἀπὸ τῆς 15 Δεκεμβρίου.

ΕΙΝΕ ΔΥΝΑΤΑΙ ΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΙ;

Ἄρθρον τοῦ κ. Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ
εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ νέον γερμανικὸν δασμολόγιον. — Πόθεν ἢ ἀτονία τοῦ χρηματιστηρίου. — Ἡ κρίσις τῶν μετάλλων καὶ τὰ ἑλληνικὰ μεταλλεῖα, ὑπὸ Σ. Λοβέρδου. — Ἠλεκτροτεχνική, ὑπὸ Σ. Κυριακίδου. — Ἐπιχειρήσεις φορητῶν ἀτμοπλοίων, ὑπὸ Ν. Κοτσοβίλη. — Τὰ κράτη τοῦ Αἴμου. — Οἶκον. εἰδήσεις. — Ἐνὰ χρηματιστήρια. — Μέρου Ἐμπορικόν: — Ἀνταποκρίσεις ἐκ Βόλου, Δαρίτσας, Λονδίνου, Ταϊγανίου. — Διάφοροι εἰδήσεις. — Τὸ Χρηματιστήριον.
Πίνακες: — Ἐνὰ Νομίσματα. — Ἐνὰ χρηματιστήρια. — Τὸ συνάλλαγμα. — Ἀξία Δραχμῆς εἰς ξένον νόμισμα. — Τὸ Χρηματιστήριον Ἀθηνῶν.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΝ

Ἐπὶ τέλους κατήγαγε περιφανῆ νίκην ὁ κόμης Μπύλωβ, ὁ γερμανὸς ἀρχικαγγελάριος. Ἐψηφίσθη διὰ μεγάλης πλειονοψηφείας (202 εἰς τὸ ναὶ καὶ 100 εἰς τὸ ὄχι) τὸ νομοσχέδιον δι' οὗ μεταβάλλεται ριζικῶς ἡ τελωνειακὴ φορολογία προστιθεμένων βαρυτάτων δασμῶν, διπλασίων καὶ τριπλασίων τῶν πρώην. Ἡ συνδρίασις τοῦ κοινοβουλίου διήρκεσε δεκαεννέα ὥρας, εἰς δὲ τῶν κωλυσιεργούντων ῥητόρων τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ὁ σοσιαλιστὴς Ἄντρικ, ὠμίλησεν ἐπὶ 8 ὥρας κατὰ συνέχειαν καὶ ἦτο ικανὸς νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ ἄλλας

τόσας, ἂν δὲν ἐλάμβανε σημείωσιν παρὰ τοῦ κόμματός του ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ. Αὐτὸς ὁ φοβερὸς ῥήτωρ εἶνε εἰς σιγαροποιός, ἔχων τὸ μικρὸν του μαγαζεῖον εἰς ἓνα δρομίσκον τοῦ Βερολίνου· σημείων ὅτι οἱ γερμανοὶ σιγαροποιοὶ ἐνίοτε ἀποδεικνύονται φοβερῶτεροι κωλυσιεργοὶ ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας δικηγόρους. — Μετὰ τὴν νίκην, ὁ αὐτοκράτωρ ἀπένευμεν ἐκτάκτους τιμὰς εἰς τὸν καγκελλάριόν του· τὸν ἐκάλεσεν αὐθημερὸν μετὰ συζύγου του εἰς ἰδιαιτέρον γεῦμα εἰς τὸ Πότσδαμ, ἠθέλησε δὲ νὰ τῷ ἀπονείμῃ τὸν βαθμὸν τοῦ πρίγκιπος — τὸν ὁποῖον ὁ μέγας Βίσμαρκ ἐπῆρε μόλις μετὰ τὸ Σεδάν — ἀλλ' ὁ ἴδιος Μπύλωβ ἠμπόδισε τοῦτο καὶ ἤρκεσθη εἰς τὸ παράσημον τοῦ οἴκου Χοχεντζόλερν.

Ἄλλὰ μετὰ τὴν σφοδρὰν καὶ βιαίαν ἀντιπολίτευσιν ἣν εὔρεν ἐντὸς τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου τὸ δασμολόγιον τοῦτο, εὕρισκε νῦν σφοδρότεραν παρὰ τῷ τύπῳ τῶν χωρῶν ἐκείνων, ὧν παραβλάπτονται τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα. Ἰδίως αἱ αὐστριακαὶ ἐφημερίδες, καὶ αὐταὶ αἱ κυβερνητικαί, ἐπιτίθενται δρυσίως κατὰ τοῦ Μπύλωβ, ἐνῶ ταυτόχρονως δημοσιεύουσι τὴν εἰδησιν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίτσκος Ἰωσήφ ἐπαρρησιοφόρησε τὸν γερμανὸν ἀρχικαγγελλάριον διὰ τὰς ἐνεργείας του ὑπὲρ τῆς ἀνανεώσεως τῆς τριπλῆς συμμαχίας. — Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι τὰ τραύματα τῆς αὐστριακῆς παραγωγῆς συνεπέειξεν τοῦ γερμανικοῦ δασμολογίου, ἂν ποτε ἤθελεν ἐφαρμοσθῆ ὡς ἔχει καὶ δὲν προληφθῆ διὰ συμβατικοῦ, θὰ ἦσαν βαρυτάτα. Ἡ πρώτη χώρα εἰσαγωγῆς αὐστριακῶν προϊόντων εἶνε ἡ Γερμανία, ἀπορροφῶσα τὸ ἡμισυ τῆς ὅλης αὐστριακῆς ἐξαγωγῆς, ἐνῶ τῇ στέλλει ἐμπορεύματα μόνον 40% ἐκ τῆς ὅλης ἰδικῆς τῆς· ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦ νέου δασμολογίου βαρύνονται σημαντικῶς τὰ ζῶα, οἱ δημητριακοὶ καρποὶ — ἰδίως ἡ χάριν τῆς ζυθοποιίας κριθή —, τὰ λαχανικὰ καὶ τὰ ὀπωρικὰ, ἐξ ὧν ὅλων στέλλει εἰς Γερμανίαν μεγάλας ποσότητας ἡ Αὐστρία, ἐννοεῖται πόσον δικαιολογημένη εἶνε ἡ ἀνησυχία τῶν αὐστριακῶν γεωργοκτηνοτρόφων. Κατὰ δεῦτερον λόγον ἔρχεται ἡ Ἰταλία, κυρίως ἐνεκα τῶν ὀπωρῶν αὐτῆς καὶ τῶν μεσημβρινῶν καρπῶν, ὡς τοὺς λέγουσιν οἱ γερμανοὶ. Εἶτα δὲ καὶ ἄλλαι χῶραι.

Ἵπάρχει ὁμως ἡ ἐλπίς ὅτι δὲν θέλει ἐφαρμοσθῆ τὸ ψηφισθὲν αὐτόνομον νομοσχέδιον, ἀλλ' ὅτι θέλει χρησιμεύσει μόνον ὡς φόβητρον εἰς χεῖρας τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως κατὰ τὴν ἀνανέωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων πρὸς ἀπόκτησιν καλλιτέρων ὄρων καὶ ἀνταλλαγμάτων ὑπὲρ τῶν γερμανικῶν ἐξαγωγικῶν προϊόντων. Ἡ ἐλπίς αὕτη κρατύνεται τὰ μάλιστα ἐκ τῶν ἐπανελημμένων δηλώσεων, ἃς ὁ ἀρχικαγκελλάριος ἐποιήσατο ἐν τῷ κοινοβουλίῳ ἐν τοιοῦτῳ πνεύματι. Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν εἶπε τὰ ἐξῆς βαρυσήμαντα: «Βεβαίως καὶ ἐπιθυμοῦμεν καὶ προσπαθοῦμεν νὰ συνάψωμεν ἐμπορικὰς συμβάσεις μαροχρονίους, φθάνει μόνον νὰ γίνωνται ἐπὶ βάσει συμπερούσης ἡμῖν. Ἀπὸ μέρους ἡμῶν δὲν θὰ λείψῃ ἡ καλὴ θέλησις, ἂν δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους ὑπάρξῃ, τότε εὐκόλως δυνάμεθα νὰ σονεννοηθῶμεν». Καὶ κατ' ἄνωγαν, θέλων νὰ εἴπῃ ὅτι αἱ ξένοι χῶροι δὲν πρέπει νὰ παύονται παρὰ τῆς Γερμανίας ὅπως ὑποκύπτῃ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἀξιώσεις των, προσθέτει: «Δὲν εὐρισκόμεθα εἰς τοιαύτην δυσχερῆ θέσιν ὥστε νὰ κύπτωμεν ὑπὸ τὰ καυδιανὰ δίκρανα τῆς ἀλλοδαπῆς. Εἰσαγόμεν ἐξωθεν ἐμπορεύματα κατὰ ἓν δισεκατομμύριον περισσώτερα ὅσων ἐξαγόμεν. Ἡ Γερμανία εἶνε ὁ καλλίτερος πελάτης τοῦ κόσμου. Διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἐμπορικῶν συμβάσεων μεθ' ἡμῶν ἔχουν τὰ ξένα κράτη τὸ αὐτὸ συμφέρον ὡς καὶ ἡμεῖς. Διὰ τοῦτο θὰ εἰσέλθωμεν εἰς διαπραγματεύσεις περὶ ἀνανέωσης τῶν συμβάσεων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐντίμου καὶ ἀκριβοδικαίας προστασίας τῶν συμφερόντων καὶ τῶν δύο μερῶν».

Καλαὶ εἶν' αὐταὶ αἱ ὑποσχέσεις, ἀλλ' εἶνε ἀληθὲς ἀφ' ἐτέρου ὅτι καὶ αἱ νέαι ἐμπορικαὶ συμβάσεις ὀφείλουσι νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ κοίνοβουλίου, ἂν δὲ καὶ πάλιν εὐρεθῶσιν ἠνωμένα τὰ κόμματα τῶν γαιοκτημόνων, τῶν κληρικοφρόνων καὶ τῶν κυβερνητικῶν ἐθνικο-φιλελευθέρων, δυσκόλως θὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἐλάττωσις δασμῶν ἐπὶ τῶν εἰδῶν, ἐφ' ὧν ἀσκεῖται ἰδίως ἡ προστατευτικὴ πολιτικὴ.

Διὰ τοῦτο ἤρχισαν τὰ παράπονα καὶ αἱ ἀπειλαὶ τῶν συμμάχων Αὐστριακῶν καὶ Ἰταλῶν. Ὑπενθυμίζουσι εἰς τὴν Γερμανίαν τὸ παλαιὸν λόγιον τοῦ Λουτσάττη, ὅτι ἂν θέλῃ νὰ διατηρῆται ἡ τριπλὴ συμμαχία, ἃς φροντίζῃ νὰ ἔχῃ καλὰς ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τοὺς συμμάχους καὶ ὅτι ἄνευ καλῶν ἐμπορικῶν σχέσεων δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξουν οὔτε καλαὶ πολιτικαὶ σχέσεις. Τῇ ὑπενθυμίζουσι ἄλλο ἓν: ὅτι ἡ Γερμανία εἶνε ἡ δευτέρα (μετὰ τὴν Ἀγγλίαν) ἐξαγωγικὴ χώρα τοῦ κόσμου, στέλλουσα εἰς τὰ διάφορα κράτη ἐμπορεύματα ἀξίας ἐνὸς δισεκατομμυρίου ἐπομένως ὀφείλει καλὰ νὰ σκεφθῇ πρὶν ἢ τὰ χαλάσῃ μετὰ τὰς ἄλλας χώρας καὶ προκαλέσῃ ἀντεκδικήσεις ἐκ μέρους αὐτῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς τὴν Ἑλλάδα, φρονοῦμεν ὅτι δὲν διατρέχουν κἀνένα σπουδαῖον κίνδυνον τὰ προϊόντα μας, ἂν καὶ ἐτριπλασιάσῃ ὁ δασμὸς τῆς σταφίδος. Εἶνε ὀφθαλμοφανὲς ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ δασμολογίου ἐγένετο κυρίως διὰ τὰ μεγάλα ξένα κράτη ἐν τῇ συναλλαγῇ μετὰ τῶν ὁποίων ὑπάρχει δυσμενὴς τῇ Γερμανίᾳ ἐμπορικὴ πλάστιγγ. Εἶνε φανερόν ὅτι οἱ διοικοῦντες τὴν Γερμανίαν δὲν βλέπουσι μετὰ καλὸν ὄμμα τὴν ἀνισορροπίαν ταύτην καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἐπιφέρωσι πλάστιγγα εὐμενεστέραν. Καλὸν εἶνε νὰ λάβουν ἐκ τούτου ἓν μάθημα ἀκόμη οἱ καὶ παρ' ἡμῖν ἀδιόρ-

θωτοὶ ἰδεολόγοι τῆς ἐλευθέρως συναλλαγῆς καὶ νὰ ἰδῶσι πῶς ἐκάστη χώρα καταβάλλει ἐναγωνίους προοπτικές διὰ νὰ γίνῃ αὐτάρκης. — Προκειμένου λοιπὸν περὶ τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ Γερμανία εἰσάγει ἐμπορεύματα ἀξίας 12½ ἐκατομμυρίων περίπου, μὴ λαμβάνουσα παρ' αὐτῆς εἰμὴ ἐμπορεύματα Δραχμῶν 8-10 ἐκατομμυρίων, ἐξ ὧν ἡ σταφίς εἶνε τὰ 9/10, νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπλουστερά λογικὴ ὑπαγορεύει ὅτι πρέπει νὰ περιποιηθῇ παντὶ σθένει ἓνα τοιοῦτον καλὸν πελάτην τῆς καὶ νὰ πορευθῇ νὰ τὸν δυσχερῆσῃ διὰ μικρὰ πράγματα. Ἡ Γερμανία ἔχει λόγους νὰ ταιτῶνῃ τὸ σχοινὶ μετὰ τοὺς μεγάλους ἐμπορικοὺς ἀντιπάλους τῆς, οἱ ὅποιοι ὄχι μόνον παλαίουσιν ἐναντίον τῆς εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σπῆτὶ τῆς τὴν ἐνοχλοῦσιν. Ἐνῶ τούναντιον ἔχει συμφέρον νὰ περιποιηθῇ τὰς νεαρὰς ἢ ἀμοίρους βιομηχανίας χώρας, εἰς ἃς ἔχει εὐρὸν στάδιον αὐξήσεως τῆς εἰσαγωγῆς τῆς.

Διὰ τοῦτο ἀδιστακτικῶς ἐλπίζομεν ὅτι ἂν ὑπάρξῃ ἡ στοιχειωδέστερα πρόνοια καὶ ἐγκαίριος ἐνέργεια τῶν ἡμετέρων ἀρμοδίων, οὐδεὶς σοβαρὸς κίνδυνος ἀπειλεῖ τὰ ἐξαγωγικὰ μας προϊόντα.

ΠΟΘΕΝ Ἡ ΑΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

II

Ὅταν ἀπέθανεν ἐσχάτως εἰς Παρισίους μία ὠραία ἠθοποιὸς καὶ ἐξετέθησαν κατόπιν εἰς δημοπρασίαν τὰ κοσμήματά της καὶ ἐχύθη πρὸ τῶν ἐκθάμβων ὀφθαλμῶν τῶν δουκισσῶν καὶ τῶν μαρκησιῶν ποταμὸς ἀπὸ ἀστέρων καὶ σταυρῶν καὶ δακτυλίου καὶ βραχιόνια καὶ παλαιούς καὶ νέους ἀδάμαντας καὶ περιδέραια μετὰ δεκαπλᾶς σειρὰς χονδρῶν μαργαριτῶν καὶ πολιτίμους λίθους διαφόρων χρωμάτων καὶ ἀποχρώσεων, — δὲν ὑπέθετέ τις ὅτι αὐτοὶ οἱ θησαυροὶ τῆς μικρᾶς Μπονζᾶ ἤθελον κινήσει τὸν φθόνον ὄχι μόνον τῶν κυριῶν, τοῦ ἀκεραίου καὶ τοῦ κλασματικοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ τῶν σοβαρῶν οικονομολόγων μεγάλων ξένων κρατῶν. Καὶ ὁμως ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτὸ ἐξάγει νέον ἐπιχειρήμα περὶ τοῦ ἀνεξαντλήτου πλούτου τῶν γάλλων εἰς βιενναῖος ἀρθρογράφος, λέγων μετὰ παράπονον ὅτι μόνον εἰς τὴν Γαλλίαν ἤμποροῦσι νὰ παρουσιασθῇ τὸ φαινόμενον ὅτι ἠνοιχθῇ τὸ χρηματοκιβώτιον μίαν νεαρὰς καὶ μετρίας ἠθοποιῆς καὶ εἰς μίαν γωνίαν αὐτοῦ εὐρέθησαν κοσμήματα ἐνὸς ἐκατομμυρίου, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἓν περιδέραιον ἀξίας 100,000, τὸ ὅποιον τίς οἶδε ποῖος σεβαστὸς φίλος προσέφερεν ὡς δῶρον ἀρχιχρονιάτικον. Τί εἶνε οἱ ἰδιόκιοι μας τραπεζίται, λέγει, ἐμπρὸς εἰς τοιαύτην χύσιν χρήματος; Ἐπαίται!

Καὶ τότε ἡμεῖς τί νὰ εἴπωμεν; Καὶ ὁμως ἤλθεν ἐποχὴ καθ' ἣν ἐνομιζέτο ὅτι πλέομεν εἰς τὸν χρυσόν. Ἐκτοτε διελύθησαν τὰ ὄνειρα καὶ ἤρχισεν μακρὰ καὶ επίπονος ἐκκαθάρσις διαρκοῦσα ἀκόμη καὶ παρατεινομένη. Ἄς ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἀνάλυσιν.

Ἄς σφηνίσωμεν καὶ ἃς συμπερίνωμεν. Εὐρομεν δύο αἰτία ἤδη: πρῶτον τὴν περιοδικότητα τῶν κρίσεων, καθ' ἣν μετὰ τὴν ἀκμὴν ἔρχεται ἡ παρακμὴ,